Milieu advies Raad
Mortsel

Jaarverslag 2009

omslagfoto: Bessemgebied, Mortsel - met dank aan Hugo Berghmans

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Liersesteenweg 1, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43 fax: 03-444 18 39
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2010/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 5
3. Algemeen 5
4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 6
   a. De statuten: 6
   b. Afsprakennota: 6
   c. Huishoudelijk reglement: 6
5. Samenstelling en aanwezigheden in 2009 6
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 6
   b. Aanwezigheden in 2009: 6
   c. Bestuur van de milieuraad in 2009: 7
   d. Ledenaantal 2009: 7
   e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 7
   f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 8
   g. Vorming van de leden: 8
   h. Ledenevolutie van de raad in 2009: 8
   i. Ledenaantal milieuraad in 2010 op basis van de aanwezigheden in 2009 9
6. Financieel verslag 2009 10
   a. Algemeen: 10
   b. Overzicht van alle bewegingen: 10
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven: 10
   d. Verloop middelen milieuraad: 11
   e. Bespreking: 11
   f. Middelen voor het project “Op [de] weg”: 12
7. Werkingsmiddelen 12
   a. Financiële middelen: 12
   b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 12
   c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 12
8. Overzicht van de vergaderingen in 2009 13
   a. Algemeen: 13
   b. Themavergaderingen: 13
   c. De belangrijkste agendapunten van de vergaderingen 2009: 14
9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen 15
   a. Algemeen: 15
   b. Adviezen in detail: 15
   c. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur: 20
10. Externe communicatie 21
   a. website www.milieuraadmortsel.be: 21
   b. Website www.milieuraad.be: 22
   c. Publicaties in de pers: 22
   d. Publicaties in Mortsel Info: 23
   e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand: 23
11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 24
   a. Acties 24
      1. Stookolietanks: 24
      2. Nestkastenactie: 24
      3. Behaag Mortsel: 25
      4. Kippenactie: 26
      5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk: 26
      6. Parkzone: inzaaien 4 plekken met streekeigen bloemen: 26
   b. Andere initiatieven: 27
      1. Memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling”: 27
      2. 'Op [de] weg' : 27
      3. Regio-milieuraad: 27
      4. Energiemeters: 27
      5. Straalt je dak?' 27
      6. Fiets- en wandelroutes: 28
      7. Eco-controle voor personenwagens: 28
      8. Gratis veiligheidscontrole fietsen: 28

9. Asbest: 28
10. Fietsherstelcursus: 28
12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 29
a. Burenraad Agfa-Gevaert: 29
b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 29
c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 29
d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en overlegorgaan stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel: 29
e. Adviesraad Wonen Mortsel: 29
f. Overlegorgaan adviesraden Mortsel: 30
13. Zelfevaluatie op basis van een enquête 31
14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 33
15. Bijlagen: 35
a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 35
b. Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!” 37

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om te discussiëren over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad zijn enthousiaste, hard werkende mensen, vanuit verschillende achtergronden, elk met hun eigen expertise die veel en waardevol werk verrichten. Hierbij spelen partijpolitieke of persoonlijke belangen geen rol. Een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid is een kenmerk van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad oordelen op basis van hun persoonlijke kennis:
- De ervaringen uit hun thuissituatie
- De waarnemingen die ze in hun buurt maken, 24 uur op 24
- De contacten die ze onderhouden met de bevolking en professionelen
- Ervaringen uit hun werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op maandelijkse basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een betere en aangename leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

De milieuraad geeft zonder twijfel een belangrijke meerwaarde aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Ze werkt mee om de inhoudelijke kwaliteit van het gevoerde beleid verbeteren.

3. Algemeen

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt aan de milieuraad op om een jaarverslag op te stellen waarin minimum volgende punten belicht worden:
- opsomming van bestaande reglementen met betrekking tot de oprichting en werking van de milieuraad
- samenstelling (namen, vertegenwoordigers van doelgroepen/burgers, stemgerechtigd/niet-stemgerechtigd, vaste waarnemers, functie binnen de milieuraad)
- financiële, logistieke, informatieve en educatieve ondersteuning door de gemeente
- schematisch overzicht van de data van de vergaderingen en de belangrijkste agendapunten
- een schematisch overzicht van alle uitgebrachte adviezen: onderwerpen en aard, gevolgen, respons van de gemeente
- andere activiteiten (vb. gevoerde sensibiliseringsacties, educatieprojecten)
- globale zelfevaluatie van de werking van de milieuraad

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2009, met waar nodig de evoluties voor 2010.

4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. De statuten:

De statuten van de Milieu Advies Raad werden vastgelegd tijdens de zitting van de gemeenteraad van 29 juni 1992.

De statuten werden in 1999 aangepast om autonoom (en dus flexibel) over de werkingsmiddelen te kunnen beschikken (beslissing gemeenteraad 14/12/1999).

Op 8 mei 2003 werden de statuten nogmaals aangepast. Deze aanpassing werd gevraagd door de stad Mortsel, als gevolg van de evaluatie van de samenwerkingovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001.
Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naast de opgelegde wijzigingen, de overige bepalingen van de statuten ook volledig af te stemmen op de tekst van het convenant.

b. Afsprakennota:

De evaluatie van de samenwerkingovereenkomst voorzag ook het opstellen van een "afsprakennota tussen het stadsbestuur en de milieuraad".
Deze nota werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 2003.

c. Huishoudelijk reglement:

Een huishoudelijk reglement regelt de dagdagelijkse werking van de milieuraad.

5. Samenstelling en aanwezigheden in 2009

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:
- Elke Mortselse burger kan lid van de milieuraad worden door aan 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2009:

(alle personen die slechts éénmaal aanwezig waren werden niet vermeld)

naam	status		aanwezigheid 2009											
	2009	2010	(%)	08/01	05/02	11/02	05/03	02/04	28/05	11/06	10/09	15/10	12/11	09/12
Berghmans Hugo	SL	**SL**	**73%**	A	A	A	A		A	A	V	V	A	A
Bruijn Karel		**DN**	**18%**						A	A	V			
Creemers Annemie	SL	**SL**	**55%**	A	V	V	A		A	A	V	V	A	V
De Laet Marina	SL	**DN**	**27%**	V	A	A	V	V	V	A	V	V	V	A
De Meyer Carine	SL		**0 %**											
De Richter Bob	DN	**DN**	**27%**		A	A	A	V	V	V				
De Schepper Guido		**DN**	**36%**						V	A	A	A	A	V
Desmyter Jan	DN	**SL**	**82%**	V	A	A	A	A	A	A	A	A	A	V
Eeckhaut Karel		**DN**	**18%**				A	A						
Gerardyn Aagje		**DN**	**18%**							A				A
Hateau Roland		**DN**	**45%**							A	A	A	A	A
Heiler Walter		**DN**	**18%**									A	V	A
Iven Ivo	SL	**SL**	**64%**	A	A			A	V	A		A	A	A
Joris Yves	SL	**SL**	**55%**	A	V	A	A	V			A	A	A	V
Laenens Greet		**DN**	**18%**				A	A						
Lambert Griet	SL	**DN**	**36%**		V	A	V	A		V	A	V	V	A
Lauwers Charles	SL	**SL**	**73%**	V	V	A	A	A	A	V	A	A	A	A
Mertens Erik	NL	**NL**	**91%**	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
Tobback Marc	SL	**SL**	**100%**	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Van Peer Ria	SL	**SL**	**55%**		V	V	A	A	A	V	A	A	A	V

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2009:

Voorzitter:	Ivo Iven (tot 10 februari 2009) Jan Desmyter (vanaf 11 februari 2009)
Secretaris:	Marc Tobback
Milieu-ambtenaar:	Erik Mertens
Dagelijks bestuur:	Annemie Creemers Jan Desmyter Aagje Gerardyn Ivo Iven Erik Mertens Marc Tobback

d. Ledenaantal 2009:

De milieuraad bestond in 2009 uit 10 stemgerechtigde leden. 7 leden hebben meer dan de helft van de vergaderingen bijgewoond.

De milieuambtenaar (Erik Mertens) nam aan 10 van de 11 vergaderingen deel.
De duurzaamheidambtenaar (Aagje Geerardyn) nam deel aan 2 vergaderingen waarin haar werkdomein expliciet aan bod kwam.

Voor activiteiten buiten de vergaderkalender van de milieuraad konden we steeds rekenen op de medewerking van de leden én andere vrijwilligers. Dit stelde ons in staat om initiatieven zoals de behaag-actie en de kippenactie tot een goed einde te brengen.

e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 stelt dat volgende instanties en/of organisaties uitgenodigd moeten worden op de milieuraad:

- milieu- en natuurverenigingen
- jachtverenigingen
- onderwijsinstellingen
- sociaal-culturele organisaties en vormingsorganisaties
- beroepsgroepen en/of –organisaties

Bovendien vraagt men dat minstens een derde van de milieuraad bestaat uit leden van een milieu- en natuurvereniging.

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt “Land van Reyen”) waarvan de deelorganisaties ‘kern Mortsel’ deel van uitmaakt.
Mortsel beschikt eveneens over een actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het bessembebied op de grens tussen Boechout en Mortsel. Het bessemcomité werkt samen met Natuurpunt in de werkgroep “Koude Beek”.
De lokale VELT-afdeling is een socioculturele vereniging die een ecologische leefwijze concreet gestalte wil geven.
Er is eveneens een werkgroep die aan milieueducatie doet op fort 4.
Minimum 5 van de 10 leden waren in 2009 lid van deze groeperingen.

De andere opgesomde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch enkel Agfa-Gevaert heeft een afgevaardigde gezonden.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een vertegenwoordiger in de raad.

De schepen bevoegd voor milieu, de heer Bob De Richter, was in 2009 op drie van de elf vergaderingen aanwezig. Vanaf november 2009 heeft Bob De Richter zijn functie van schepen doorgegeven aan Steve d'Hulster. Deze nieuwe schepen was aanwezig op één van de twee laatste vergaderingen van 2009.
Schepen Jespers, die bevoegd is voor ruimtelijke ordening, mobiliteit en openbare werken, was in 2009 niet aanwezig. Zijn bevoegdheden waren het onderwerp van bepaalde vergaderingen van de milieuraad omdat ze een belangrijke milieu-impact hebben.

f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3e-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Ook de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt de 1/3e-regel op. Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2009 voldoet de samenstelling van de milieuraad aan de norm: 4 van de 10 stemgerechtigde leden zijn vrouw. Voor werkjaar 2010 zal de samenstelling niet aan de norm voldoen: slechts 2 van de 8 stemgerechtigde leden zijn vrouw.

De Mortselse milieuraad heeft een “open” structuur: iedereen kan de vergaderingen bijwonen en lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

g. Vorming van de leden:

De leden van de milieuraad worden systematisch verwittigd van de vormingsmogelijkheden die aangeboden worden door Tandem en andere organisaties. Hiervan wordt regelmatig gebruikgemaakt door de leden.

In december 2009 werd een ganse vergadering besteed aan een vorming rond de ecologische voetafdruk.

h. Ledenevolutie van de raad in 2009:

Overzicht ledenevolutie:

jaar	Aantal leden				
	stemgerechtigd		niet-stemgerechtigd		totaal
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2010	8	(89 %)	1	(11 %)	9

De milieuraad bestond in 2009 uit 10 stemgerechtigde en 1 niet stemgerechtigd lid.

In 2009 hebben we 1 nieuw stemgerechtigd lid mogen verwelkomen. Het lid was reeds langer actief in de milieuraad maar bereikte het quorum niet in 2008.

Alle andere stemgerechtigde leden in 2009 waren in 2008 ook al stemgerechtigd.

Twee stemgerechtigde leden van 2008 waren onvoldoende aanwezig om in 2009 nog stemgerechtigd te zijn. Één lid van 2008 heeft in 2009 geen vergaderingen meer bijgewoond.

Slechts één van de 11 leden van de milieuraad is niet stemgerechtigd omdat hij verbonden is aan het stadsbestuur.

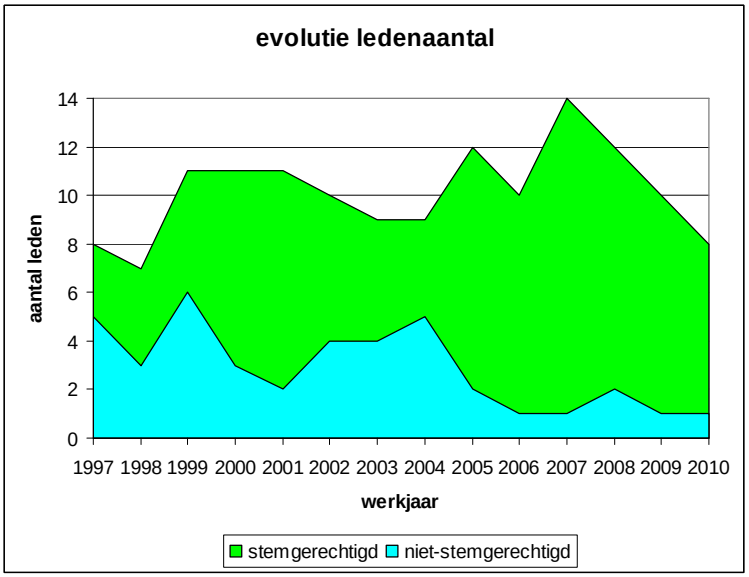
i. Ledenaantal milieuraad in 2010 op basis van de aanwezigheden in 2009

Rekening houdend met de aanwezigheden in 2009, zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2010 bestaan uit 9 leden, waarvan 8 stemgerechtigd zijn. Het ledenaantal zakt terug naar het laagste aantal ooit.

In 2010 zal de milieuraad 2 leden minder tellen:

- één lid nam niet meer aan de vergaderingen deel.
- 2 leden waren op minder dan de helft van de vergaderingen van 2009 aanwezig.
- Één deelnemer heeft terug voldoende vergaderingen bijgewoond in 2009 zodat hij in 2010 terug stemgerechtigd is.

Één van de 9 leden van de milieuraad zal in 2010 niet stemgerechtigd zijn omdat hij verbonden is aan het stadsbestuur.

Op basis van de aanwezigheden tijdens de laatste maanden, valt te verwachten dat de milieuraad in 2011 terug uit meer stemgerechtigde leden kan bestaan.

6. Financieel verslag 2009

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel" en de verkoop van kippen).

Een tweede rekening bevat de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve (Koning Boudewijnstichting).

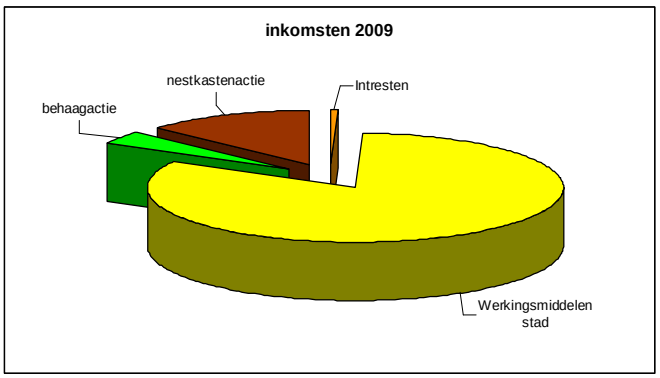
b. Overzicht van alle bewegingen:

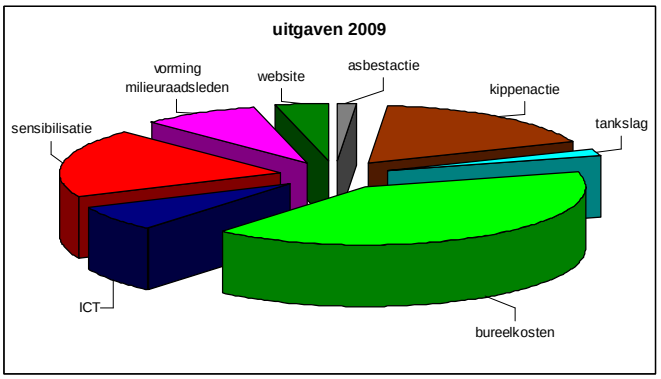
Een gedetailleerd overzicht van alle bewegingen i.v.m de werking van de milieuraad is beschikbaar in bijlage 1.

Het overzicht van de uitgaven voor het project “Op [de] weg” zijn weergegeven in bijlage 2.

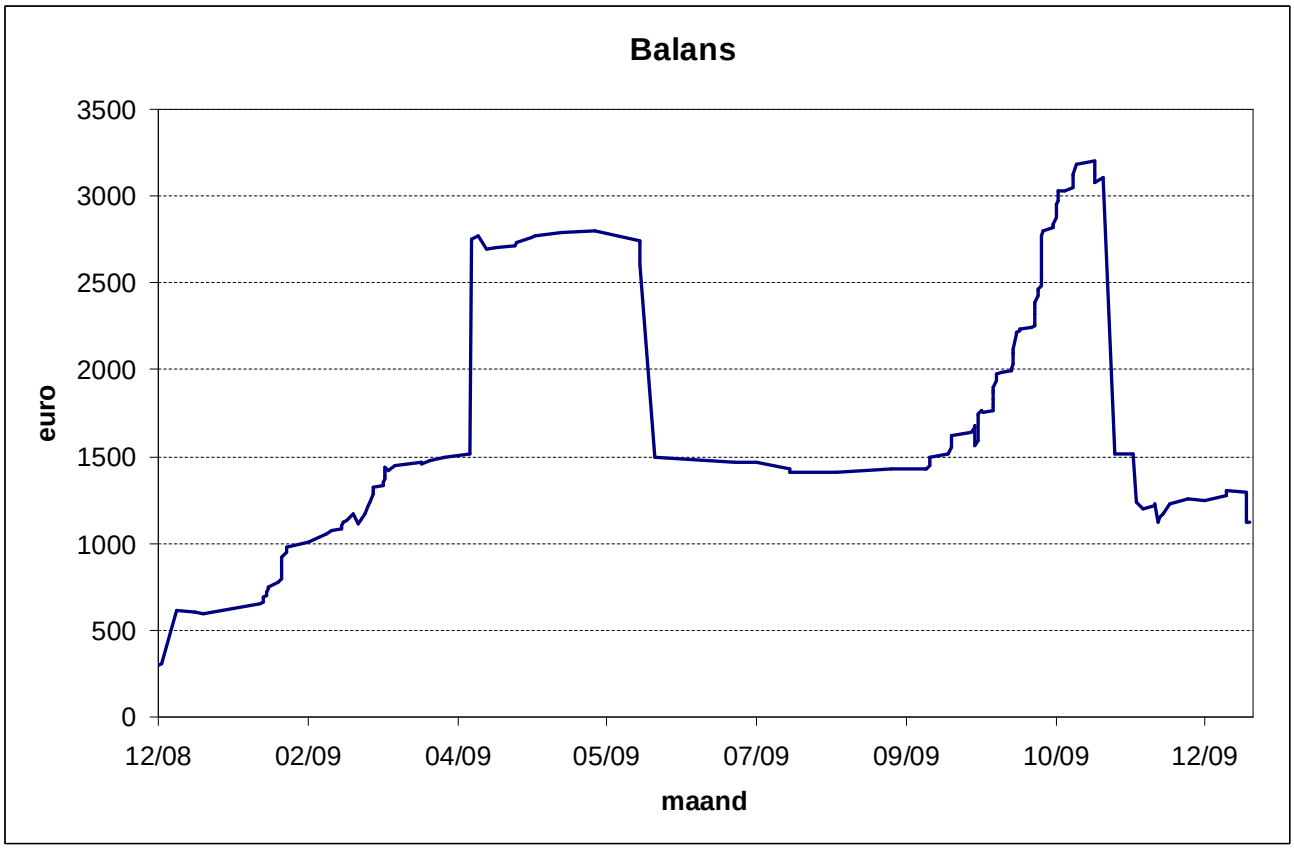
c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven:

		Bedrag
Inkomsten:		
Intresten		8,17
Werkingsmiddelen stad		1.240,00
Uitgaven:		
Acties		
	asbest	-10,37
	behaagactie	59,86
	kippenactie	-117,90
	nestkastenactie	196,00
	tankslag	-14,25
Werkingskosten		
	bureelkosten	-275,67
	ICT	-49,79
	sensibilisatie	-129,52
	vorming milieuraadsleden	-60,10
	website	-26,24
	SALDO:	***820,19***

d. Verloop middelen milieuraad:

e. Bespreking:

2009 werd ingezet met een overschot van 299.52 € uit 2008.

De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2009 ook nog 8,17 € intresten ontvangen.

De werkingsmiddelen van de stad (1240,00 €) werden in 2009 pas midden april op de rekening van de milieuraad gestort.

In 2009 heeft de milieuraad 820,19€ minder uitgegeven dan de jaarlijkse werkingsvergoeding die door de stad toegekend is.
Dit overschot kan verklaard worden door:

- inkomsten van verkoop nestkastjes uit 2008 die pas in 2009 op onze rekening gestort werden.
- verkoop van nestkasten uit stock.
- winst op de verkoop van nestkasten in multiplex (leverancier vraagt ons een minimumprijs te handhaven).
- geen dure sensibilisatieprojecten uitgevoerd.

Werkjaar 2009 werd afgesloten met een spaarpotje van 1119,71€.
Dit bedrag is noodzakelijk om:

- de uitgaven te dekken tot de subsidie van 2010 uitbetaald wordt.
- nieuwe sensibilisatieprojecten uit te werken.

De grootste uitgaven in 2009 vormden de bureelkosten.

In het kader van de besparingsronde van het stadsbestuur zal de 500€ die jaarlijks beschikbaar is voor “sensibilisatie door de milieuraad” geschrapt worden uit de begroting 2010.

f. Middelen voor het project “Op [de] weg”:

De middelen voor het project “Op [de] weg” zijn door de Koning Boudewijnstichting gegeven om het project uit te voeren, en kunnen dus door de milieuraad niet aangewend worden voor andere doeleinden.

In 2009 werd er gestart met 267,34€ overschot uit 2008.

Op dit kapitaal hebben we 10,02 € intresten ontvangen.

Er werden in 2009 geen uitgaven meer gedaan voor dit project.

Voor 2009 staat er dus 277,36 € ter beschikking voor ondersteuning van initiatieven die zich in de dagelijkse praktijk bezighouden met de inrichting, het onderhoud en de werking van veiligheidszones in de schoolbuurten (doelstelling Fonds Dominique de Graeve).

7. Werkingsmiddelen

a. Financiële middelen:

In 2009 stelde het stadsbestuur een budget van 1240 € ter beschikking van de Milieu Advies Raad.

Sinds november 2004 zijn de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve op een aparte rekening geplaatst. Dit maakt een eenvoudige splitsing mogelijk tussen de middelen van de stad en de middelen van het fonds dat we ter beschikking hebben voor de uitvoering van het project "Op [de] Weg!". Deze laatste fondsen horen niet toe aan de stad Mortsel en mogen niet gebruikt worden voor andere projecten van de milieuraad.

De milieuraad beschikte in 2009 ook over een financiële reserve afkomstig van overschotten uit vorige jaren.

De subsidie van de stad aan de milieuraad is reeds decennia lang gelijk gebleven. We merken dat de uitgaven van de milieuraad de laatste jaren steevast groter zijn dan de subsidie van de stad. Rekening houdend met de stijgende levensduurte, dringt zich een verhoging van de toelage op.

In 2010 zal het budget van de milieuraad echter nog krimpen omdat de 500 € die beschikbaar waren voor “sensibilisatie milieuraad” via de milieudienst geschrapt zijn.

b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:

- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’, ‘dag van het park’, …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- Het stadsbestuur stelt gratis webruimte ter beschikking voor de website van de adviesraad.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaag- en de nestkastenactie. (o.a. vervoer, werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur heeft informele steun geleverd voor het collectieve tanksaneringsproject.
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "Mortsel Info"

c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

Het stadsbestuur bezorgt de milieuraad de informatiebrochures die haar toegezonden worden door verschillende instanties.

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad verliep in 2009 beter maar nog niet perfect.

8. Overzicht van de vergaderingen in 2009

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert op vaste data:

- 2e donderdag van de maand: milieuraad (wordt verschoven indien deze samenvalt met een gemeenteraadscommissie)
- 4e maandag van de maand: vergadering dagelijks bestuur - deze vergadering vervalt meestal omdat er via e-mail overlegd wordt.
- tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven

In 2009 werden er 11 vergaderingen van de milieuraad gehouden.

Het aantal deelnemers aan de vergaderingen van de milieuraad bleef stabiel. Gemiddeld waren er 12 personen aanwezig (minimum: 7; maximum: 35; mediaan: 10). Gemiddeld 51 % van de stemgerechtigde leden waren aanwezig op de vergadering.

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12
2009	11	12

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig informele (via e-mail en telefoon) besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. Themavergaderingen:

In 2009 werden twee themavergaderingen georganiseerd:

- Infoavond ‘massieve passiefbouw - passief bouwen met traditionele materialen (11/06/2009):
  Bram De Bruycker, architect bij 3Db-studio.be was de spreker van dienst. Hij heeft zich gespecialiseerd in passiefbouw met traditionele bouwmaterialen.
  De spreker toonde hoe het mogelijk was met traditionele materialen, waar de bouwvakkers erg mee vertrouwd zijn, toch een ‘passieve’ woning te bouwen. Het verschil in bouwwijze is vooral te vinden in dikkere buitenisolatie in combinatie met doordachte oplossingen om koudebruggen te elimineren.
- Vorming ecologische voetafdruk (09/12/2009):
  De milieudienst heef in samenwerking met de milieuraad een vorming georganiseerd over de ecologische voetafdruk. De doelgroep was in eerste instantie de milieuraad en de GROS maar ook inwoners van Mortsel konden zich inschrijven.
  Dr. Jenny De Laet begon haar betoog met een algemene situatieschets. Het tweede luik van de avond bestond uit 2 workshops waar de 23 aanwezigen, verdeeld in 4 groepen, aan de slag konden rond de thema’s energie, consumeren en verkeer.

Ook dit jaar moeten we vaststellen dat ondanks de uitgebreide werving deze “open milieuraad” nauwelijks andere personen (burgers, stadspersoneel, gemeenteraadsleden, …) kan bereiken dan de leden van de milieuraad.

c. De belangrijkste agendapunten van de vergaderingen 2009:

- **9 januari 2009:**
  - Voorstelling jaarverslag 2008
  - Verkiezing nieuw bestuur milieuraad (deel 1)
  - Navergadering
- **5 februari 2009:**
  - Omwille van het gering aantal aanwezige stemgerechtigde leden werd beslist de vergadering van 5 februari te verschuiven naar 11 februari 2009
- **11 februari 2009:**
  - Verkiezing nieuw bestuur milieuraad (deel 2)
  - Advies 'beleidsplan milieu 2007-2013' (aangepaste versie)
  - Projectvoorstel gratis eco-controle van voertuigen
- **5 maart 2009:**
  - Afvalcijfers 2009
  - Vooruitblik op RUP Agfa-Gevaert deel Roderveldlaan / L. Vissenaekenstraat
  - Vooruitblik op RUP Mayerhof
  - Bouwreglement: intro
- **2 april 2009:**
  - Hulde Ivo Iven voor zijn jarenlang voorzitterschap
  - Advies verlichting ingang fort 4 – lichthinder:
  - Voorstelling milieujaarprogramma 2009 – milieujaarverslag 2008 stad Mortsel; aansluitend advies
  - Advies afschaffing verplichting plaatsing septische putten
  - Advies "voortuinactie"
  - Berghokken voor fietsen in de voortuin
  - Open brief aan stadsbestuur om het RUP stadsplein aan te passen
- **28 mei 2009:**
  - Advies mogelijk asbesthoudend steenpuin gebruikt in Mortsel
  - RUP stadsplein bis…
  - Rup "Mayerhof" – voorbereiding advies
  - RUP Agfa-Gevaert deel Roderveldlaan-Lode Vissenaekenstraat
  - Stand bodemproblematiek Dieseghemwijk
  - Asbest in woningen
- **11 juni 2009:**
  - Open milieuraad / infoavond 'massieve passiefbouw - passief bouwen met traditionele materialen
  - Advies "bomen vs. zonnepanelen"
  - Advies subsidie mulchemaaiers
  - Advies uitbreiding beheersoverdracht voor bouw en exploitatie van een nieuw recyclagepark door IGEAN
  - Advies RUP Agfa-Gevaert deel Roderveldlaan-Lode Vissenaekenstraat
  - Rup "Mayerhof" – voorbereiding advies
  - Advies "asbest in steenpuin" – een eerste reactie
  - Fietspunt
- **10 september 2009:**
  - RUP sportlandschap – bespreking en advies
  - Advies "volkstuintjes"
  - Voorstel advies gevel- en dakisolatie bij bestaande woningen
  - Fietspunt
- **15 oktober 2009:**
  - Duurzaamheidspiegel 2009 - bespreking en invullen vragenlijst
  - Voorstelling ontwerp begroting 2010 – gedeelte milieu
  - Advies aanpassing subsidiereglement REG
  - Advies aanpassing subsidie verwijderen stookolietanks
  - Werken heraanleg Liersesteenweg – ecotunnel voor de koude beek
- **12 november 2009:**
  - Evaluatie advies milieuraad "RUP Mayerhof"
  - Adviezen over RUP's
  - Advies Fietshokken in de voortuin
  - Advies belasting ophalen GFT – aanpassing belasting GFT-rolcontainers
  - Werken heraanleg Liersesteenweg – ecotunnel voor de koude beek - verdere informatie

- **9 december 2009:**
  - Vorming ecologische voetafdruk op woensdag 9 december
  - Advies project "fortloop"
  - Werken heraanleg Liersesteenweg – ecotunnel voor de koude beek - verdere informatie

9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen

a. Algemeen:

In 2009 werden er 21 adviezen uitgebracht. Hiervan bracht de milieuraad er 14 uit op eigen initiatief.

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft de milieuraad 7 maal om advies gevraagd (allemaal punten die een verplicht advies van de milieuraad vereisen; geen spontane vragen tot advies).

Volgens de statuten mag de milieuraad rekenen op een responstijd door het stadsbestuur van 3 maanden.

b. Adviezen in detail:

Volgende adviezen werden overgemaakt aan het gemeentebestuur:

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
11/02/2009	**Beleidsplan milieu 2007-2013 (aangepaste versie)** - De milieuraad geeft unaniem gunstig advies aan de aangepaste versie van het 'beleidsplan milieu 2007-2013'. - De milieuraad vraagt het stadbestuur wel om waar mogelijk een timing aan de actiepunten te verbinden…	14/09/2009
2/04/2009	**Afschaffing verplichting plaatsing septische putten** - De milieuraad stelt voor om het gebruik van een septische put enkel te verplichten in de straten waar dit echt nodig is en voor de andere straten een vrijstelling van deze verplichting te voorzien in afwachting van een aanpassing van de gemeentelijke bouwverordening. - Het college van burgemeester en schepenen zal dit advies in samenspraak met Ri-Ant, beheerder van het gemeentelijk rioleringsstelsel, onderzoeken	14/09/2009
2/04/2009	**Voortuinactie** - De milieuraad stelt vast dat steeds meer voortuinen worden verhard en ingericht als parkeerstrook zonder dat hiertegen wordt opgetreden. De milieuraad stelt voor om een voortuinactie te starten zoals in Berchem en Wilrijk waarbij de bevolking wordt ingelicht over wat er mag en niet mag met een voortuin en overtreders eenmalig de mogelijkheid krijgen om het puin dat vrijkomt bij het verwijderen van de verharding gratis te laten afvoeren door het stadsbestuur. - Het college van burgemeester en schepenen blijft bij het standpunt dat het illegaal verharden van voortuinen niet wordt gedoogd en wel door bij heraanleg van straten en/of voetpaden de overtreders in kennis te stellen van het feit dat de voortuinstroken niet mogen verhard worden en bij ontwerp en uitvoering van deze projecten, het gebruik van de voortuin als parkeerstrook onmogelijk te maken	14/09/2009
2/04/2009	**Kennisname milieujaarprogramma 2009 / milieujaarverslag 2008** - De milieuraad neemt kennis van dit document en heeft geen opmerkingen. - Het college van burgemeester en schepenen heeft het milieujaarprogramma 2009 goedgekeurd op 6 april 2009	14/09/2009
2/04/2009	**Vermijden van lichthinder aan inkomgebouw fort 4** - De milieuraad vraagt het stadsbestuur, ondanks dat ze reeds aangekocht zijn, de geplande verlichting van de oprijlaan aan het inkomgebouw van fort 4 niet te plaatsen en ze te vervangen door een alternatief dat lichthinder beperkt. - De toepassing van grondspots is een aanfluiting van VLAREM II (art. art. 4.6.0.2 en 6.3.0.2) als het nieuwe "Uniform gemeentelijk politiereglement Politiezone MINOS" (art. 194 en 195). - De grondspots zijn ondertussen geplaatst én in gebruik. - Op dit advies is tot nu toe geen antwoord gegeven**.**	/

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
28/05/2009	**Mogelijk asbesthoudend steenpuin gebruikt in Mortsel** - Bij de aanleg van een fundering voor een fietsenstalling door de stad Mortsel wordt asbestverdacht materiaal aangetroffen in het gebruite breekpuin, in een concentratie hoger dan de norm. - Het college van burgemeester en schepenen deelt mee dat de ingediende klacht onmiddellijk is onderzocht door onze diensten. Het mengpuin werd aangekocht bij een erkend recyclagebedrijf en is voorzien van een COPRO keuring zoals voorzien in het VLAREA (uitvoeringsbesluit afvalstoffendecreet). - Hoewel de Vlaamse wetgever de aanwezigheid van hechtgebonden asbest in steenpuin toestaat, wenst het bestuur de verspreiding van hechtgebonden asbestafval in het milieu te voorkomen. De resterende voorraad mengpuin wordt afgevoerd naar een erkende verwerker voor hechtgebonden asbestafval en er wordt ter vervanging zuiver betonpuin aangekocht bij een erkend recyclagebedrijf en met COPRO keuring.	14/09/2009
11/06/2009	**Subsidie mulchemaaier** - De milieuraad stelt voor om enkel de aankoop van hoogwaardige mulchmaaiers die niet kunnen omgebouwd worden naar grasmaaiers te subsidiëren. - Het college van burgemeester en schepenen zal het ontwerp van subsidiereglement in die zin aanpassen en aan de gemeenteraad ter goedkeuring voorleggen.	14/09/2009
11/06/2009	**Uitbreiding beheersoverdracht voor bouw en exploitatie van een nieuw recyclagepark door IGEAN** - Het college (2 februari 2009) ging principieel akkoord met een beheersoverdracht aan de opdrachthoudende vereniging IGEAN milieu en veiligheid voor wat betreft de bouw en exploitatie van een nieuw recyclagepark op de gronden gelegen Cantecroylaan 32 te Mortsel. - Het college besliste in dezelfde zitting dat de gronden voor de bouw van het recyclagepark kosteloos in gebruik zullen worden gegeven aan IGEAN milieu en veiligheid. - De milieuraad geeft unaniem gunstig advies aan het voorgestelde beheersoverdracht	14/09/2009
11/06/2009	**"bomen vs. zonnepanelen"** - In een aantal straten zijn straatbomen aanwezig (of voorzien) die door grootte en ligging voor schaduw op de daken (kunnen) zorgen waardoor de plaatsing van zonnepanelen voor de productie van elektriciteit of warm water op deze daken onmogelijk is of kan worden (ernstige impact van schaduw op rendement). Het is aangewezen dat er vanuit het bestuur een standpunt wordt ingenomen (primeren de straatbomen of de opwekking van hernieuwbare energie) - De milieuraad adviseert het stadsbestuur unaniem dat: o voor bestaande bomen geen algemene maatregelen dienen opgelegd te worden. De bestaande toestand is in eerste instantie bepalend. De investeerder kan vooraf de impact van de bestaande situatie inschatten op zijn investering. Dit neemt niet weg dat er in onderling overleg bepaalde maatregelen genomen kunnen worden om hinder in de toekomst te verminderen. o voor nieuwe aanplant rekening dient gehouden te worden met de impact van de boomschaduw op bestaande en nieuw te bouwen zonne-installaties. De mogelijkheid tot lokale opwekking van zonne-energie dient hierbij prioritair te zijn. Bouwhoogte en de zonnebaan vormen hier de leidraad voor de boomkeuze, wijze van onderhoud en plantplaats. Het recht op zon dient niet absoluut te zijn – eigenaars moeten kunnen instemmen met een beperkt verlies aan rendement ten gevolge van schaduw - Het college van burgemeester treedt het standpunt van de milieuraad bij om voor bestaande straatbomen geen maatregelen te nemen. - Voor nieuwe beplanting dient waar nodig en mogelijk beschaduwing van daken te worden vermeden door aangepaste boomkeuze en standplaats	14/09/2009

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
11/06/2009	**RUP Mayerhof** - De milieuraad deed een deel aanbevelingen om het rup “duurzamer” te maken. - Het college van burgemeester en schepenen heeft in zitting van 14 september 2009 meegedeeld dat de adviezen over RUP’s behandeld worden in kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek. - Het gemeenteraadsbesluit bevat geen enkele argumentatie waarom de adviezen al dan niet weerhouden werden. Dit kan dus niet gezien worden als het "gemotiveerd" antwoord zoals bepaald in de samenwerkingovereenkomst met de Vlaamse overheid, dat de stad gehouden is te geven. - In de praktijk blijkt dat ondanks opmerkingen van GECORO, die een aantal adviezen van de milieuraad aanbeveelde, geen enkele wezenlijke aanpassing aan het plan werd doorgevoerd.	*[14/09/2009]*
11/06/2009	**RUP Agfa-Gevaert deel Roderveldlaan-Lode Vissenaekenstraat** - De milieuraad deed een deel aanbevelingen om het rup “duurzamer” te maken. - Het college van burgemeester en schepenen heeft in zitting van 21 december 2009 meegedeeld dat de adviezen over RUP’s behandeld worden in kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek. - Op 15 december 2009 werd het RUP Agfa-Gevaert deel Roderveldlaan-Lode Vissenaekenstraat definitief vastgesteld. - Dit gemeenteraadsbesluit is duidelijk gemotiveerd en kan daarom aanzien worden als het "gemotiveerd" antwoord zoals bepaald in de samenwerkingovereenkomst met de Vlaamse overheid, dat de stad gehouden is te geven	21/12//2009
10/09/2009	**Volkstuintjes** - De milieuraad adviseert unaniem het stadsbestuur om: o Een inventaris te maken van de bestaande volkstuinen in de stad. o De sluipende achteruitgang van de bestaande volkstuintjes te stoppen. o Bij het opheffen van volkstuinen, een vervangende locatie te voorzien. o Nieuwe kwaliteitsvolle volkstuinen te ontwikkelen om te voldoen aan de bestaande latente vraag én zelfs om nieuwe behoefte eraan te creëren - Het college van burgemeester en schepenen deelt (in zitting van op 21/12/2009) mee dat dit advies nog verder onderzocht gaat worden.	*[21/12/2009]*
10/09/2009	**Stimuleren "ideale scheimuur"** - De milieuraad vraagt het stadsbestuur om, in afwachting van een geactualiseerd bouwreglement, toekomstige bouwers automatisch een afwijking toe te staan op de bepalingen van het huidige bouwreglement bij het oprichten van een ‘ideale scheimuur’ (een muur van 14 cm dik wordt opgetrokken met daartussen een isolatielaag van 2 tot 4 cm. Dit is o.a. beter voor de akoestiek, isolatie en de stabiliteit) - De milieuraad stelt voor om alle nieuw te bouwen scheimuren te laten optrekken in twee bladen van elk minstens 14 cm dikte met een spouw van minstens 3 cm gevuld met isolatie. De as van de spouw wordt gelegd op de perceelsgrens. (cfr. bouwreglement Menen 2008) - De milieuraad vraagt het stadsbestuur om bij projecten die aanbouwen tegen een bestaand gebouw, de bouwers aan te raden om te streven naar muuropbouw die zo sterk mogelijk aanleunt bij het profiel van de ‘ideale scheimuur’. - Het college van burgemeester en schepenen deelt (in zitting van op 21/12/2009) mee dat dit advies nog verder onderzocht gaat worden.	*[21/12/2009]*

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
10/09/2009	**Gevel- en dakisolatie** - De milieuraad vraagt het stadsbestuur om, in afwachting van de actualisatie van BPA's, RUP's en het bouwreglement, om in de geest van het decreet systematisch een afwijking toe te staan voor: o de wijze van gevelafwerking, nodig om gevelisolatie aan te brengen. o een lichte verhoging van de dakhoogte voor het aanbrengen van dakisolatie of het aanleggen van een groendak. o toegelaten dakafwerkingsmaterialen indien deze niet optimaal combineerbaar zijn met de isolatiematerialen. - De milieuraad vraagt om deze afwijkingen ook op individuele basis toe te kennen – de versnipperde eigendomsstructuur maakt het niet mogelijk om aanpassingen voor ganse woonblokken op te leggen. - Het college van burgemeester en schepenen deelt (in zitting van op 21/12/2009) mee dat dit advies nog verder onderzocht gaat worden.	*[21/12/2009]*
10/09/2009	**RUP sportlandschap** - De milieuraad deed een deel aanbevelingen om het RUP "duurzamer" te maken. - Het college van burgemeester en schepenen deelt (in zitting van op 21/12/2009) mee dat dit advies nog verder onderzocht gaat worden.	*[21/12/2009]*
15/10/2009	**Begroting milieu 2010 – gedeelte "milieu"** - De milieuraad geeft unaniem een gunstig advies aan het ontwerp begroting 2010 – gedeelte milieu omdat het document nauwelijks afwijkt van de versies van voorgaande jaren. - De gemeenteraad heeft in zitting van 14 december 2009 het budget voor 2010 vastgesteld	21/12/2009
15/10/2009	**Aanpassing subsidiereglement REG** - Het stadsbestuur stelt volgende wijzigingen voor aan het subsidiereglement Rationeel Energie Gebruik (REG): o Vereenvoudiging van de procedure voor subsidieaanvragen: de burger subsidieaanvraag bij EANDIS zal tevens gelden voor de stedelijke subsidie o De voorwaarden voor subsidiëring van EANDIS gelden nu ook voor de stedelijke subsidie o Schrappen van de subsidie voor fotovoltaïsche zonnepanelen. - De milieuraad heeft geen zicht op de beschikbaren middelen van de stad voor 2010. De milieuraad ondergaat daarom gelaten het schrappen van de subsidie voor de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen. Bij budgettaire krapte kan inderdaad beter gekozen worden om de middelen te besteden aan het verbeteren van de isolatiegraad van woningen omdat de energiewinst hiervan hoger is. Men mag niet vergeten dat een subsidie, hoe klein ook, een erg goede stimulus is die menig burger kan overhalen om een investering te doen. - Gezien het stadsbestuur de klemtoon wil leggen op isolatie, vraagt de milieuraad om ook een tussenkomst te voorzien voor gevelisolatie (enkel isolatie langs de buitenzijde, niet voor het opvullen van de spouw of bij het aanbrengen van isolatie aan de binnenzijde). Gelet op het nieuwe rooilijnendecreet, komen er nu veel panden in aanmerking voor deze ingreep. (zie ook advies milieuraad "gevelisolatie" van september 2009). Deze subsidie kan ook deel uitmaken van het subsidiereglement "gevelverfraaiing". - De milieuraad heeft natuurlijk geen bezwaar tegen de voorgestelde administratieve vereenvoudiging van de aanvraagprocedure voor REG-subsidies. - De gemeenteraad (23 november 2009) besliste het nieuwe subsidiereglement REG goed te keuren. Hierbij werd een subsidieregeling voor PV panelen behouden (250 euro per gebouw). - De gemeenteraad (23 november 2009) besliste het aangepaste subsidiereglement gevelverfraaiing goed te keuren waarbij het aanbrengen van bepleistering e.d. verplicht gekoppeld wordt aan de plaatsing van muurisolatie.	21/12/2009

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur
15/10/2009	**Afschaffing subsidiereglement buitendienststellen oude stookolietanks** - Op 30 september 2003 keurde de gemeenteraad het gemeentelijke subsidiereglement voor het verwijderen of opvullen van buiten gebruik gestelde stookolietanks goed. De milieudienst van het stadsbestuur stelt voor om dit reglement met ingang van 1 januari 2010 af te schaffen. - De milieuraad betreurt het voornemen van het stadsbestuur om het subsidiereglement voor het saneren van oude ondergrondse stookolietanks af te schaffen. De milieuraad brengt unaniem negatief advies uit en vraagt om deze subsidie te behouden. De afschaffing van de subsidie voor bovengrondse stookolietanks kan volgens de milieuraad wel afgeschaft worden indien dit budgettair noodzakelijk is. - De gemeenteraad (23 november 2009) besliste het advies van de milieuraad te volgen en de subsidie voor het verwijderen van ondergrondse stookolietanks laten verder bestaan.	21/12/2009
12/11/2009	**Fietsenstallingen in de voortuin** - De fiets wordt steeds vaker gebruikt. Het oprichten van fietsstallingen in de voortuin is een logisch gevolg. Woningen zonder garage hebben immers vaak geen ruimte om fietsen veilig en droog in op te bergen. De milieuraad is evenmin blind voor de gevaren van een wildgroei van dergelijke constructies. Het risico is immers niet onbestaande dat deze constructies het straatbeeld schaden. In de praktijk bestaat er op dit ogenblik een gedoogbeleid. Hierdoor zijn er geen normen qua afmetingen, inplanting en uitzicht. De milieuraad vraagt daarom aan het stadsbestuur om bepalingen rond fietsstallingen in de voortuin op te nemen in een gemeentelijk reglement. - Het college van burgemeester en schepenen deelt (in zitting van op 21/12/2009) mee dat dit advies nog verder onderzocht gaat worden.	*[21/12/2009]*
12/11/2009	**Belasting ophalen GFT – aanpassing belasting GFT-rolcontainers** - De betaalstickers voor GFT+ emmers en containers zijn een jaar geldig. Nieuwe inwoners of inwoners die met de selectieve inzameling starten in bijvoorbeeld oktober moeten de volledige aankoopprijs van de sticker betalen, ook al is de sticker nog maar enkele maanden geldig. - De milieuraad stelt voor om de aankoopprijs te stelselmatig te verminderen in functie van de nog resterende geldigheidsduur. - Het college is principieel akkoord maar zal eerst het advies van de stadsontvanger terzake inwinnen**.**	21/12/2009
9/12/2009	**Advies openleggen ingebuisde fortloop** - De milieuraad geeft unaniem een gunstig advies aan het openleggen van de ingebuisde Fortloop in het kader van het RUP Sportlandschap en de actie Countdown 2010	

Alle adviezen werden in consensus door de leden van de milieuraad uitgebracht.

c. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur:

Het stadsbestuur vroeg bijna enkel nog advies over de verplichte thema's. In lang vervlogen tijden werden (nagenoeg) alle milieuthema's voor advies voorgelegd.

In 2009, in tegenstelling met 2008, hadden de adviezen van de milieuraad toch een invloed op de gemeenteraadsbeslissingen.

Voor enkele stedenbouwkundige dossiers was het niet evident om tijdig de nodige informatie te bekomen. Deze moeilijkheden hebben echter wel een positief neveneffect gecreëerd. Vanuit het stadsbestuur bestaat de intentie om in 2010 om een protocol op te stellen dat een vlotte en tijdige de informatiedoorstroming gaat regelen.

De Milieu Advies Raad is in 2009 voor 13 van de 21 adviezen in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan deze adviezen gegeven heeft:

- Zeven adviezen werden binnen de voorgeschreven termijn van drie maanden beantwoord.
- Voor 5 adviezen uit 2009 werd de normale antwoordtermijn van 3 maand overschreden.
- Voor 2 adviezen loopt de toegelaten antwoordtermijn nog.
- Voor de adviezen over de RUP's kan de milieuraad instemmen met een langere adviestermijn omdat ze behandeld worden in het kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek.
- Twee adviezen (RUP stadsplein en RUP Mayerhof) kunnen als niet-beantwoord beschouwd worden. Het gemeenteraadsbesluit van de definitieve vaststelling van het plan bevat geen enkele argumentatie waarom de adviezen al dan niet weerhouden werden.
  Dit kan dus niet gezien worden als het "gemotiveerd" antwoord zoals bepaald in de samenwerkingovereenkomst met de Vlaamse overheid, dat de stad gehouden is te geven.

De kentering in de responstijd die in 2006 vastgesteld werd, is niet bestendigd kunnen worden in de volgende jaren.

Het stadsbestuur heeft ook in 2009 gevolg gegeven aan de adviezen in twee reeksen: zittingen van college van burgemeester en schepenen van 14 september 2009 en 21 december 2009.

Voorlopig staat de gemiddelde responstijd op 130 dagen, maar een definitief getal voor 2009 zal pas vastgesteld kunnen worden in 2010 bij het beantwoorden van de openstaande adviezen. Niks laat echter toe te besluiten dat we in 2009 betere resultaten kunnen verwachten dan in 2008.
We kunnen zonder schroom stellen dat het stadsbestuur de statuten van de milieuraad én de samenwerkingovereenkomst met de Vlaamse overheid op dit vlak met de voeten treedt. (Ter info: minimale responstijd: 39 dagen; maximale responstijd: 273 dagen)

Werkjaar	Antwoordtijd op adviezen (dagen)
1996	186
1997	165
1998	59
1999	112
2000	92
2001	231
2002	181
2003	167
2004	121
2005	150
2006	98
2007	156
2008	159
2009	126 (*)

(*) : rekening houdend met nog ontbrekende antwoorden, antwoord op RUP niet meegerekend

10. Externe communicatie

a. website www.milieuraadmortsel.be:

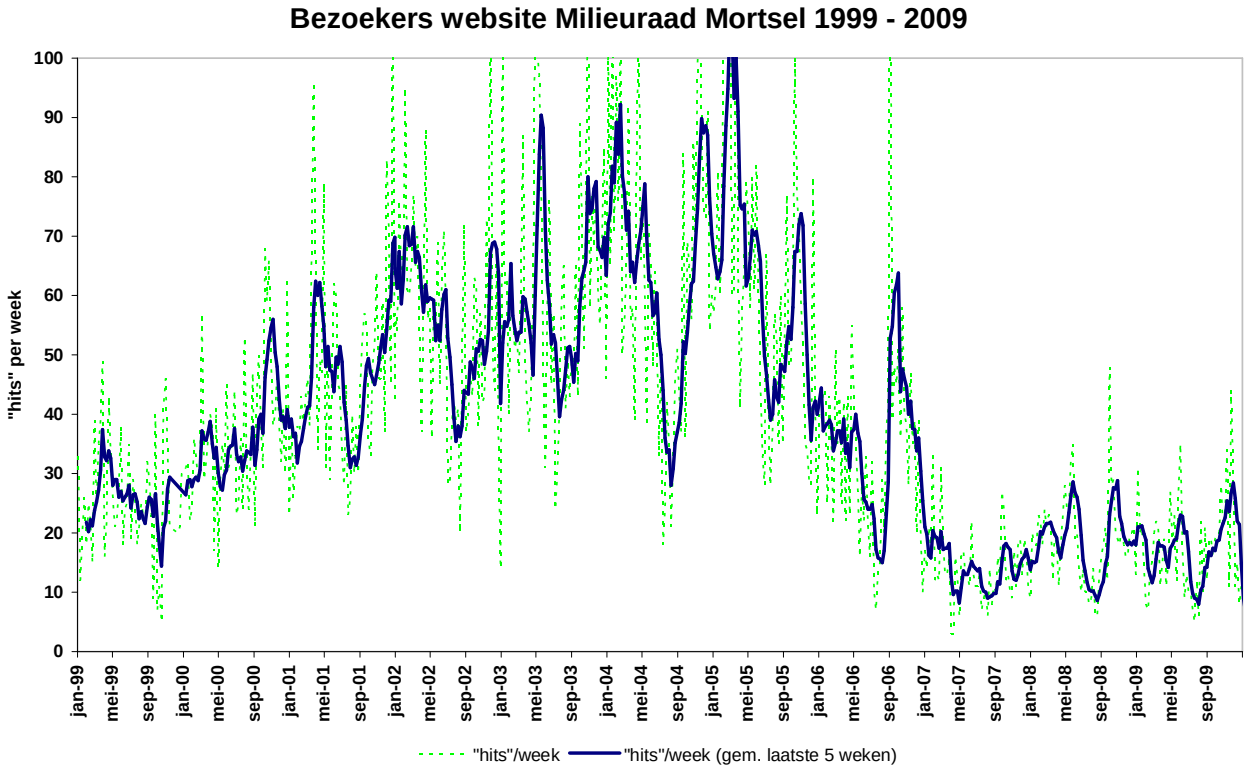
Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

De website wordt door de milieuraad zelf beheerd en wordt beschikbaar gesteld via de webserver van de stad Mortsel.

De website werd in 2009 dagelijks bezocht door gemiddeld 2.5 bezoekers.
In 2009 hebben we in totaal 922 unieke bezoekers gehad (5% minder dan in 2008).

Sinds haar ontstaan in juni 1998 telden we reeds 22.053 bezoekers.

jaar	gem. hits/dag	bezoekers	cumulatief
1998	2.0	(300)	(300)
1999	3,7	1289	1.589
2000	5,2	1.899 (+47%)	3.488
2001	6,8	2.464 (+30%)	5.952
2002	7.8	2.845 (+15%)	8..797
2003	8.8	3.191 (+12%)	11.988
2004	9.1	3.324 (+4.2%)	15.312
2005	9.2	3.221 (-3.1%)	18.533
2006	5.1	1.807 (-44%)	20.340
2007	2.0	743 (-59%)	21.083
2008	2.7	970 (+31%)	22.053
2009	2.5	922 (-5%)	22.975

De informatie op de website wordt meerdere malen per maand geactualiseerd.
Enkele cijfers:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
aantal pagina's (% aangroei)	382	435 (+14%)	460 (+5.7%)	518 (+13%)	586 (+13%)	631 (+7.7%)	710 (+13%)	803 (+13%)
aantal afbeeldingen		260	370	406	470	475	500	517
hoeveelheid informatie (Mb) (waarvan afbeeldingen - Mb)	8.6 (4.1)	13.6 (7.5)	19.1 (9.9)	23.1 (11)	36.0 (13)	39.7 (14)	61.1 (15)	124 (16)
aantal gewijzigde bestanden (% gewijzigde bestanden)		166 (24%)	288 (63%)	156 (30%)	195 (33%)	121 (19%)	185 (53%)	208 (26%)

Bij de bouw van de website wordt aandacht besteed aan de toegankelijkheid voor de visueel gehandicapte internetgebruiker.

b. Website www.milieuraad.be:

Op 16 september 2003 werd de portaalsite www.milieuraad.be officieel gelanceerd. Op deze website vindt men informatie voor, van, over en door alle gemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieuraden.

De Mortselse milieuraad heeft geen gebruik gemaakt van de faciliteit om ook op deze portaalsite een webstek te creëren. Dit zou impliceren dat er twee websites onderhouden zouden moeten worden.

Er is gekozen om op www.milieuraad.be de basisinformatie van de Mortselse milieuraad te publiceren en de bezoekers door te verwijzen naar de eigen website www.milieuraadmortsel.be.

De diensten van www.milieuraad.be worden wel gebruikt om mailings te zenden naar andere milieuraden in Vlaanderen.

c. Publicaties in de pers:

In 2009 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

De milieuraad heeft in 2009 persberichten verspreid over:
- Mortselse kippenactie gaat een recordverkoop tegemoet (11/03/2009)
- Open brief milieuraad Mortsel n.a.v. nakende definitieve goedkeuring RUP stadsplein (22/04/2009)
- Gratis ‘ecocontrole’ voor personenwagens te Mortsel (27/04/2009)
- Passiefhuis bouwen met traditionele materialen en tentoonstelling "Mijn €nergiezuinige woning" (21/05/2009)
- Gratis fietscontrole te Mortsel in de maand juni (22/05/2009)
- BAM verzet zich tegen eco-tunnel onder Liersesteenweg te Mortsel! (14/12/2009)

Deze persberichten resulteerden regelmatig in krantenartikels.

Daarnaast kwam de milieuraad nog in de pers met:
- Asbest in bouwpuin

d. Publicaties in Mortsel Info:

De milieuambtenaar zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

We moeten hier echter wel rekening houden met de lange periode tussen de deadline voor de artikels en de publicatiedatum (6 weken). Dit maakt dit communicatiemiddel ongeschikt om agenda's voor vergaderingen of kort geplande activiteiten aan te kondigen.

"Mortsel Info" voldoet prima om acties zoals de nestkasten of de behaagactie te ondersteunen: er moet een grote hoeveelheid informatie verspreid worden en deze kan lang op voorhand samengesteld worden.

Alle vergaderingen van de milieuraad werden in 2009 in 'Mortsel info' aangekondigd, een prima prestatie!.

De acties van de milieuraad (stookolietanks, nestkastenactie, behaagactie, …) kregen traditiegetrouw steeds een ruime plaats in het blad.
Ook de nieuwe initiatieven rond asbest kregen aandacht in de drie laatste nummers van 2009.

Overzicht publicaties in "Mortsel Info" en betaalde inlassingen in de lokale pers:

Maand	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm^2)
	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	
Januari	52	/	/	/	*52*
Februari	/	409	/	/	*409*
Maart	33	/	/	/	*33*
April	39	176	/	/	*215*
Mei	33	39	/	/	*72*
Juni	/	/	/	/	*0*
Juli/Augustus	/	/	/	/	*0*
September	39	142+960	/	/	*1141*
Oktober	47	423+263	/	/	*733*
November	47	270	/	/	*317*
December	36	109	/	/	*145*
TOTAAL	***326***	***2791***	***0***	***0***	***3117***

Werkjaar	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm^2)
	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	
2004	12	2197			*2209*
2005	209	2001	27	0	2237
2006	161	1736	36	63	1996
2007	117	1877	0	0	1994
2008	173	1733	0	0	1915
2009	326	2791	0	0	3117

e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand:

Op 13 september 2009 was de milieuraad (samen met de milieudienst) present op MOVE 2009 (het vroegere zomerslotfeest) op fort 4. De belangstelling voor de milieustand was echter minimaal.

11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

a. Acties

1. Stookolietanks:

Met de tankslag wil de milieuraad de burgers de gelegenheid geven om op een voordelige wijze (volumevoordeel door verschillende werven gelijktijdig aan te besteden) hun oude stookolietank op een verantwoorde wijze buiten dienst te stellen.
De actie werd gelanceerd in 2004 en wordt jaarlijks herhaald om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen.
Na een oproep in "Mortsel info" en door spontane meldingen werden opnieuw 37 tanks bijeengebracht die eind juni 2009 opgeruimd werden. Dit is de op één na beste actie sinds de lancering van het project.
Dit brengt het totaal op 197 opgeruimde tanks.
De volgende campagne is gepland in het voorjaar 2010.

Tankslag	Datum	Aantal geneutraliseerde tanks
1	november 2004	62
2	juni 2005	33
2bis	november 2005	13
3	juni 2006	15
4	juni 2007	26
5	juni 2008	11
6	juni 2009	37
TOTAAL:		**197**

2. Nestkastenactie:

In verstedelijkte gebieden is steeds minder nestgelegenheid aanwezig voor vogelsoorten die traditioneel tussen de woningen huisden. Zij vonden hun onderkomen in schuren, stallen, oude daken met veel spleten en kieren, kleine landschapselementen zoals houtkanten en bosjes. Verbeterde isolatie en andere bouwtechnieken maken onze huizen "vogeldicht".
Omdat vogelsoorten zoals de huismus weinig of geen nestgelegenheid meer vinden, verdwijnen ze uit het straatbeeld.
Met deze nestkastenactie willen we deze populaties ondersteunen.
2004 was het startjaar van de nestkastenactie.
In 2009 werden er nestkastjes verkocht op bestelling (via Mortsel Info) en passief tijdens de behaagactie.
Er is dit jaar wel een duidelijke terugval van de verkoop op te tekenen.

		Aantal klanten	Zelfbouw-pakket	mezennest, green	mezennest, multiplex	mussenpot	*Totaal aantal*
2004	**besteld actie**	***53***	23	15	34	52	***144***
	losse verkoop		17	2	0	1	
2005	**besteld actie**	***35***	17	30	31	39	***133***
	losse verkoop		11	1	3	1	
2006	**besteld actie**	***35***	10	19	24	39	***157***
	losse verkoop		34	6	23	2	
2007	**besteld actie**	***40***	49	12	24	39	***150***
	losse verkoop		1	15	10	0	
2008	**besteld actie**	***38***	7	7	41	24	***107***
	losse verkoop		5	7	6	4	
2009	**besteld actie**	***21***	/	8	13	15	***38***
	losse verkoop		/	1	1	/	

3. Behaag Mortsel:

Sinds 1996 wordt jaarlijks in de herfst een "behaagactie" in samenwerking met "Natuurpunt" georganiseerd. Het doel hiervan is meer streekeigen groen in de stedelijke omgeving aan te planten.
De totale verkoop in 2009 bedroeg 2243 planten, een equivalent voor 579 meter hagen. Deze planten werden verdeeld aan 37 gezinnen.
2009 werd gekenmerkt door een sterke terugval van de verkoop.
Het aandeel gemengde pakketten, die een grotere natuurwaarde hebben, liep in 2009 sterk terug.
Bij de verkoop van klimplanten kenden we in 2009 ook een daling (21 stuks aan 10 klanten).
De notelaar en de kweepeer waren in 2009 “boom van het jaar”. Hiervan werden er 3 en 1 verkocht.

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	aantal pakketten											
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Houtkant	6	5	6	2	3	2	2	17	2	1	0	0
Houtkant natte gronden	5	2	8	1	2	1	3	20	4	3	1	0
Geschoren doornloze haag	10	4	12	14	8	0	9	5	2	2	8	1
Doornhaag	12	20	5	12	1	6	9	6	4	6	15	3
Bloesem-en bessenhaag	18	23	25	15	7	6	15	14	6	5	9	4
Veldesdoornhaag	-	1	0	1	0	0	3	1	1	2	9	3
Haagbeukenhaag	24	34	29	29	16	10	13	16	18	7	16	11
Meidoornhaag	-	8	5	5	3	5	3	7	0	3	3	7
Beukenhaag	-	47	110	70	64	83	41	34	46	65	57	59
Vogelbosje	13	22	12	11	8	8	6	9	21	6	11	2
Knotwilg	20	30	6	4	0	2	5	13	2	1	36	1
Wilde appel									2			
Steeliep									0			
Mispel										4		
Veldesdoorn										0		
Notelaar											5	3
Kweepeer												1
TOTAAL:	**108**	**196**	**218**	**164**	**112**	**123**	**109**	**142**	**108**	**105**	**170**	**95**
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53	37
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086	2243
Aantal meter haag aangeplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885	579
Gemengde pakketten	27%	46%	32%	34%	26%	19%	52%	41%	39%	24%	52%	11%
Pakketten van één soort	73%	54%	68%	66%	74%	81%	48%	59%	61%	76%	48%	89%

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	aantal planten								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bosrank	31	4	3	2	2	/	11	16	2
Wilde kamperfoelie	41	8	11	14	5	/	15	30	12
Klimhortentia	40	16	17	/	/	/	/	/	/
Wilde hop	17	17	7	3	3	/	4	5	7
Wilde wingerd	47	16	32	/	/	/	/	/	/
TOTAAL:	**176**	**61**	**70**	**19**	**10**	**/**	**30**	**51**	**21**
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14	10

4. Kippenactie:

Met de verkoop van kippen wil de milieuraad een bijdrage leveren in de beperking van de GFT-afval.
Ook omwille van de risico's van de vogelgriep, werd er in 2007 en 2008 geen kippenactie georganiseerd.
Omdat de vrees voor gevaarlijke vormen van vogelgriep lijkt af te nemen, werd er beslist om in 2009 opnieuw kippen te verkopen.
De verkoop kende in 2009 een ongekende hausse: nog nooit werden zoveel kippen verkocht aan zoveel gezinnen.

	aantal kippen	aantal klanten
2002	110	29
2003	109	27
2004	120	28
2005	94	29
2009	185	50

5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk:

In 2009 werd er niet actief gewerkt rond ongeadresseerd reclamedrukwerk.
Het bedelen van ontradende stickers via het stadsbestuur gaat echter onverminderd door. De stickers moeten jaarlijks bijgedrukt worden.

Geen ongeadresseerde reclame a.u.b.
een initiatief van de Milieu Advies Raad van Mortsel

6. Parkzone: inzaaien 4 plekken met streekeigen bloemen:

Op zaterdagvoormiddag 28 maart 2009 werd er een poging ondernomen om streekeigen bloemen in te zaaien in de plantzones die de stad omgeploegd had.
Na een ontbijtje in open lucht werd er vruchteloos gewacht op droog en windarm weer om te kunnen zaaien. De plantbedden waren veel te slijkerig.
We danken de (6) vrijwilligers omdat ze het gure weer getrotseerd hebben. Deze konden in de praktijk vaststellen dat geen hond door dit weer gejaagd kon worden.
Na deze valse start is er de daaropvolgende week wél ingezaaid. Het initiatief werd positief onthaald door de bezoekers van de zone.

b. <u>Andere initiatieven:</u>

1. Memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling”:

De milieuraad heeft met het memorandum “duurzame ruimtelijke ontwikkeling” een evaluatie-instrument opgesteld om nieuwe ruimtelijke plannen binnen de gemeente te evalueren.
Het document bekijkt met welke milieuaspecten ruimtelijke plannen rekening moeten houden om tot een duurzame ruimtelijke ordening te komen. Het document bevat ook een ganse reeks aanbevelingen en de dringende vraag aan het stadsbestuur om een samenhangende structuur te creëren van plannen en reglementen.
Dit document leeft: op regelmatige basis zijn er aanpassingen en aanvullingen aangebracht.
In 2009 werden een aantal punten uit het memorandum omgezet in adviezen naar het stadsbestuur.

2. 'Op [de] weg' :

De Milieu Advies Raad Mortsel werd laureaat van de wedstrijd "Fonds Dominique De Graeve 1999" van de Koning Boudewijnstichting met het project "Verkeersopvoeding via parcours langs alle basisscholen in Mortsel".
Aan deze prijs was een geldbedrag van 4000 € verbonden om het project te kunnen uitvoeren.
De middelen die overgebleven zijn na de uitgave van het boek in 2004, werden in 2008 grotendeels besteed aan het project ‘Stoeprand… stop!’ van de stedelijke preventiedienst.
De resterende middelen wachten nog op een bestemming die kan kaderen in de doelstellingen van het project.

3. Regio-milieuraad:

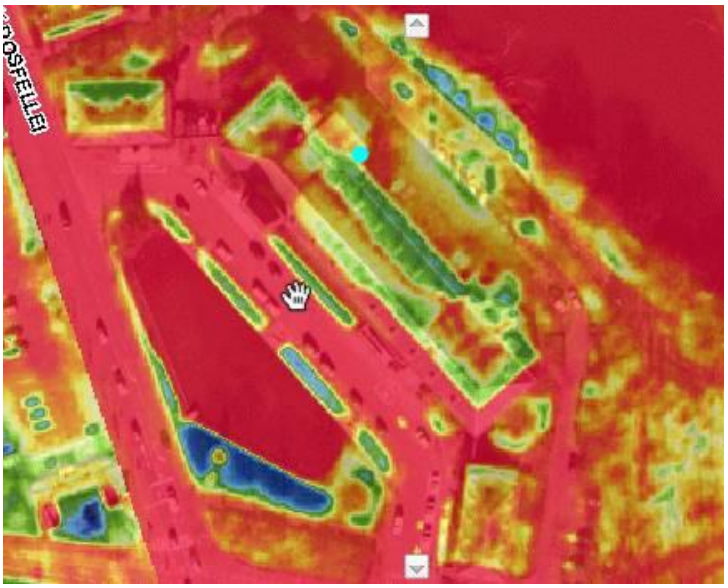
De milieuraden van de gemeenten Antwerpen, Boechout, Edegem, Hove, Kontich en Mortsel hebben een informele overlegstructuur op niveau van voorzitters en secretarissen.
In 2009 is dit overlegorgaan niet samengekomen.
In het kader van de kippenactie werd er wel samengewerkt bij de aankoop van de kippen.

4. Energiemeters:

Sinds eind september 2003 beschikt de milieuraad over 3 sets van 2 energiemeters.
In 2007 werden er nog 2 extra aangekocht om de werking rond de klimaatwijken te ondersteunen.
Deze kunnen nog steeds voor een maand uitgeleend worden aan de infobalie van de technische dienst.

5. Straalt je dak?'

In het kader van het Europees project GMES-GUS, slaan de stad Mortsel, de Milieu advies Raad Mortsel, Tandem en het bedrijf EUROSENSE de handen in elkaar om via thermografische opnames warmteverliezen in de daken van Mortsel op te sporen.
Het belangrijkste doel van “Straalt je dak?” is de burger bewust te maken van het belang van een goede isolatie, dit zowel vanuit milieu-oogpunt als voor de portefeuille.
Deze foto’s uit 2004 kunnen nog steeds door de burgers geconsulteerd worden op de technische dienst.

Hiervan werd erg regelmatig gebruik gemaakt.

De stad Mortsel heeft samen met 16 andere gemeenten een nieuwe thermografische luchtfoto laten maken in maart 2009. Deze klus werd geklaard in 4 nachten.
Vanaf 23 september 2009 is de nieuwe kaart te bekijken via het internet. De actiewebsite is zeer gebruiksvriendelijk opgebouwd.

Meer info:
http://zoominopuwdak.antwerpen.be/

6. Fiets- en wandelroutes:

Ondanks de hoge graad van verstedelijking, is het best mogelijk om mooie fiets- en wandeltochten te maken binnen de stad.
De milieuraad heeft in 2003 een tweetal routes door het Mortselse groen uitgestippeld. In 2005 werd het traject van de wandelroute aangepast omdat ze over een stukje privé-terrein liep.
De wegbeschrijvingen kunnen afgehaald worden op de infodienst van het stadhuis of gedownload worden op de website van de Mortselse milieuraad.
De milieuraad pleit er al meerdere jaren voor de routes te bebakenen én nieuwe te ontwikkelen. Het stadsbestuur volgt hierin de milieuraad tot nu toe nog niet.

7. Eco-controle voor personenwagens:

Wandelen, fietsen en het openbaar vervoer zijn de milieuvriendelijkste vormen van verplaatsing, die bij voorkeur gebruikt dienen te worden. Maar de Mortselse milieuraad is echter niet blind voor het feit dat elk gezin over een auto beschikt. Het beperken van de impact van dit autopark op het stedelijk milieu is daarom een nuttige doelstelling.
De milieuraad heeft de Mortselaar hierbij geholpen door in samenwerking met een lokale niet-merkgebonden garage een gratis “eco-controle” aan te bieden.
Een aantal belangrijke parameters die de nare gewoonte hebben het brandstofverbruik van wagens sterk te verhogen werden gratis gecontroleerd.
De actie klokte af op 66 uitgevoerde ecocontroles. Ondanks dat de opkomst slecht 0.6% van het Mortselse privé-wagenpark vertegenwoordigt, waren alle partijen tevreden met de belangstelling voor het initiatief.
Ook de klanten evalueerden het initiatief over het algemeen als nuttig en voor herhaling vatbaar.
Het project werd via Tandem (een steunpunt voor samenwerking tussen lokale verenigingen, besturen en milieuraden) bekendgemaakt. Hierdoor vertoonden verschillende gemeenten belangstelling voor het initiatief.

8. Gratis veiligheidscontrole fietsen:

Twee van de 4 Mortselse fietsherstellers reageerden positief op de vraag om mee te helpen aan een gratis fietscontrole, naar analogie met de eco-controle van voertuigen.
Gans de maand juni 2009 kon de burger met een tegoedbon (die aan te vragen was bij de milieuraad) terecht bij de twee herstellers voor een check-up van hun fiets.
Er werden 20 aanvragen tot controle genoteerd, maar slechts 12 personen boden hun fiets effectief aan.
Op de tevredenheidenquête kwam bovendien veel te weinig respons zodat het nutteloos is om de resultaten hiervan te verwerken.
Omdat de actie nauwelijks publiciteit opleverde en blijkbaar niemand geïnteresseerd is in een gratis veiligheidscontrole van de fiets lijkt het niet zinvol dit initiatief in de toekomst te herhalen.

9. Asbest:

Asbest in en om de woning is een probleem dat voor de burger vaak ongekend is en waarmee ze geen raad weten.
De Provinciale MiNa-Raad werkt aan een advies inzake de asbestproblematiek en de mogelijkheden om hierover meer bekendheid te geven bij burgers.
De Mortselse milieuraad participeert actief in de werkgroep van de Provinciale MiNa-Raad.
Daarnaast biedt de Mortselse milieuraad sinds het najaar 2009 goedkope asbestanalysen en gratis asbestinventarisaties aan. Sensibiliseren moet immers hand in hand gaan met het aanbieden van concrete hulp.
Tot nu toe zijn er een 25-tal inventarissen aangevraagd. In het merendeel van de onderzochte woningen werden asbestverdachte materialen gevonden. De bewoners waren zich vaak niet bewust van bepaalde asbesttoepassingen in hun woningen. De ongekende toepassingen waren o.a. vinylvloeren, kunstmarmer en plaasterisolatie.
Het grootste acuut probleem vormt de plaasterisolatie van centrale verwarmingsbuizen. Dit (oud) materiaal in kelders was vaak in slechte toestand zodat er stof uit vrijkomt. In 20% van de gevallen bleek het materiaal bovendien niet-hechtgebonden asbest te bevatten.
Het asbestinitiatief zal in 2010 verder uitgewerkt worden.

10. Fietsherstelcursus:

In het najaar 2009 werd in samenwerking met het cultureel centrum een fietsherstelcursus georganiseerd.
De inschrijvingen vlogen de deur uit en er wordt gedacht om dit initiatief in het voorjaar 2010 te herhalen.
De cursus werd gegeven worden door de vzw Velo (http://www.velo.be).

12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert is begin 2009 twee maal samengekomen:
- hermachtiging van de site Gevaert 2
- aanvraag voor de bouw en uitbating van een biologische waterzuivering

Beide vergaderingen stonden open voor de leden van het overlegorgaan èn de buurtbewoners.

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout) dat tweemaal per jaar samenkomt.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad ook vertegenwoordigd door Marc Tobback.

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:
- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

In 2009 ging ook heel wat aandacht naar:
- de geplande uitbreiding van de luchthaven met een bedrijventerrein
- de omleiding van de Krijgsbaan rond de veiligheidsstrook aan het einde van de startbaan

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

De milieuraad heeft een vertegenwoordiger in de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Jan Desmyter is bij de wedersamenstelling einde 2007 opnieuw aangenomen als effectief lid van de GECORO.

In 2009 heeft de GECORO zeven vergaderingen georganiseerd met de nieuwe RUP's als hoofdthema.

d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en overlegorgaan stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel:

In het overlegorgaan van de stedelijke adviesraad voor cultuurbeleid Mortsel kunnen we in principe in overleg treden met de andere Mortselse adviesraden.

Dit adviesorgaan komt meerdere malen per jaar samen en organiseert ook vorming.

Ivo Iven vertegenwoordigt de milieuraad in dit orgaan.

e. Adviesraad Wonen Mortsel:

De stedelijke Adviesraad Wonen Mortsel (AWM) is een advies-, inspraak-, en overlegorgaan dat in november 2007 opgericht werd.
Het heeft volgende doelstellingen:
- op vraag van het stadsbestuur of op eigen initiatief adviezen uitbrengen over het gemeentelijk woonbeleid
- de inspraak van buurtbewoners stimuleren en bevorderen.
- het overleg tussen maatschappijen, verenigingen, bonden en besturen tot stand brengen.

Ivo Iven zetelt namens de milieuraad in dit adviesorgaan.

De goede samenwerking tussen de milieuraad en de AWM dient zeker vermeld te worden.

In 2009 is dit adviesorgaan maandelijks (uitgezonderd in juli en augustus) samengekomen.

f. Overlegorgaan adviesraden Mortsel:

Het overlegorgaan adviesraden Mortsel bestaat uit vertegenwoordigers van alle adviesraden met het oog op de bespreking van overkoepelende adviezen.

Dit overlegorgaan is in 2009 niet samengekomen.

13. Zelfevaluatie op basis van een enquête

Om de werking van een milieuraad te evalueren is het handig wanneer men een beroep kan doen op een aantal maatstaven.

Er bestaan enkele algemene aanbevelingen die hun waarde hebben en van toepassing zijn voor de meeste milieuraden. Denk aan de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst over de samenstelling van de raad, frequentie van vergaderen, de aanwezigheid van een huishoudelijk reglement, enzovoort.

Tandem (www.tandemweb.be) heeft in 2004 geprobeerd om die maatstaven in een zelfevaluatietest te gieten. Aan de leden en de deelnemers van de milieuraad wordt jaarlijks gevraagd deze test nogmaals in te vullen om de werking over de jaren op te kunnen volgen.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
aantal antwoordformulieren	12	14	13	9	10	12
responsgraad	60%	52%	62%	56%	56%	58%

Samenvatting van de scores:

(er kan een score gegeven worden tussen 0 = niet akkoord en 5 = helemaal akkoord)	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**
relatie milieuraad - overheid	***71%***	***59%***	***56%***	***67%***	***63%***	***59%***
De milieuraad ondervindt weinig tot geen politieke druk. Het gemeentebestuur respecteert onze onafhankelijkheid. De raad moet niet bevreesd zijn dat een negatief advies een negatieve weerslag zal hebben op de relaties met het gemeentebestuur of op de werkingsmiddelen.	3,9	3,1	3,7	4,1	3,6	3,8
De Milieuraad kan meestal in een vroeg stadium van de besluitvorming adviseren. Er wordt niet gewacht tot het besluit helemaal klaar is. De Milieuraad mag zich geregeld uitspreken over plannen en ideeën.	2,8	1,6	2,4	2,9	2,7	2,5
Je krijgt de ruimte, het budget en de administratieve ondersteuning om eigen initiatieven te ontwikkelen.	3,7	3,6	3,9	3,7	4,0	3,8
De schepen van milieu is meestal aanwezig.	3,7	2,6	0,7	2,2	1,9	1,8
Ambtenaren van de administratie zijn bereid uitleg te komen geven.	4,1	4,0	4,0	3,9	3,8	3,5
De impact op het gemeentelijk milieubeleid kan bevredigend genoemd worden. Adviezen van de milieuraad worden serieus genomen, bij niet-navolging wordt er meestal ook duidelijk gecommuniceerd waarom.	3,3	2,7	2,3	3,3	2,8	2,3
samenstelling en organisatie	***81%***	***77%***	***81%***	***80%***	***79%***	***79%***
Alle geledingen van de bevolking zijn vertegenwoordigd in de milieuraad (jong en oud, middenstander, landbouwer, jager, cultuurminnaar, geïnteresseerde burger, milieu- en natuurverenigingen...).	1,5	1,9	1,9	1,6	1,7	1,7
De uitnodigingen voor de algemene vergadering worden tijdig verstuurd.	4,8	4,4	4,5	4,3	4,6	4,9
Vertegenwoordigers van politieke partijen, gemeentepersoneel of leden van de gemeenteraad zijn uitgesloten van stemrecht.	4,8	4,4	4,6	5,0	4,8	4,8
De raad komt voldoende samen om behoorlijk te functioneren.	4,7	4,5	4,5	4,8	4,7	4,6
De milieuraad beschikt over een goed huishoudelijk reglement.	4,6	4,3	4,6	4,3	4,3	4,2
De adviezen worden gecommuniceerd naar een breder publiek, vb. via ledenbladen van verenigingen, gemeentelijk infoblad, website,...	4,0	3,6	4,1	3,6	3,7	3,7
in de vergadering - vergaderstijl	***80%***	***71%***	***73%***	***73%***	***71%***	***79%***
Iedereen kan bijdragen tot de discussie.	4,8	4,7	4,7	4,4	4,5	4,9
De voorzitter probeert steeds tot een werkbare consensus te komen.	4,3	4,1	3,8	4,2	4,0	4,1
De discussies worden efficiënt geleid en de vergadering begint en eindigt op tijd.	3,3	3,4	3,6	2,8	2,3	3,7
De meeste aanwezigen hebben voeling met hun achterban. Ze hebben cruciale vragen binnen hun geleding doorgenomen. Ze verkondigen niet enkel hun eigen mening.	3,0	2,5	2,6	2,6	2,1	2,9
Af en toe wordt er een externe expert betrokken bij de vergaderingen van de milieuraad, bijvoorbeeld als de besproken materie heel technisch is.	4,6	3,6	3,9	3,2	3,6	4,1
Op vrijwel elke bijeenkomst is minstens 1 van de 3 aanwezige leden een vertegenwoordiger van de milieu- en natuurbeweging.	4,3	3,6	3,4	4,4	4,0	4,1
Je krijgt voldoende uitleg en achtergrondinformatie over de behandelde onderwerpen. Je moet een dossier geen uren bestuderen om het te begrijpen.	4,1	3,4	3,8	3,9	4,1	3,6
Beide geslachten zijn steeds vertegenwoordigd door minstens eenderde van de stemgerechtigde leden.	3,7	3,0	3,2	3,6	4,0	4,3
Eindscore:	***78%***	***69%***	***70%***	***73%***	***71%***	***73%***

Ter info – beoordeling van de resultaten:

- Is je eindresultaat minder dan 60%, dan is er (heel) dringend werk aan de winkel!
- Behaal je tussen 60 en 80%, dan zit de werking goed, al kan er hier en daar waarschijnlijk nog wel iets verbeteren.
- Een score hoger dan 80% wijst op een (nagenoeg) perfecte werking. Houden zo!

Bespreking:

- Globaal gezien ligt de score voor 2009 op hetzelfde niveau als de vier voorgaande jaren.
- De relatie milieuraad - overheid die in 2007 sterk verbeterd is blijft slabakken.
  De vrijheid die de milieuraad krijgt om onafhankelijk haar adviesfunctie te vervullen wordt erkend maar de impact van de adviesfunctie staat op het laagste punt ooit.
  De score voor het punt “aanwezigheid van de schepen van milieu” weegt weerom op het resultaat van de sectie “relatie milieuraad – overheid”.
- De invalshoek "samenstelling en organisatie" scoort zeer goed, behalve het gekende probleem van de slechte vertegenwoordiging van de verschillende maatschappelijke geledingen in de raad.
  Dit maakt ook dat de voeling van de milieuraadsleden met hun achterban bij het thema "in de vergadering - vergaderstijl " minder scoort.
  De respondenten zijn blijkbaar van oordeel dat de adviezen beter gecommuniceerd kunnen worden naar een breder publiek.
- Bij de klasse "in de vergadering - vergaderstijl ", lijkt de niet zo goede vergaderstijl nog steeds voor verbetering vatbaar. Men is van oordeel dat de discussies sinds 2009 efficiënter geleid worden.
  De discussies blijken wel vruchtbaar te zijn, want bijna iedereen is van oordeel dat ze uitmonden in breed gedragen standpunten.
  Anderzijds wordt de mogelijkheid om door iedereen aan de discussie deel te nemen als erg positief ervaren.
  De moeilijkheidsgraad van de discussies werd in 2009 als hoog ervaren, wat verklaard kan worden door de meer technische dossiers rond ruimtelijke ordening.
- Het onderdeel “relatie milieuraad – overheid” scoort nog steeds minder dan de thema's "samenstelling en organisatie" en "in de vergadering - vergaderstijl ".
  Ondanks de globaal goede score van 73%, dient er door iedereen gewerkt te worden aan het thema "relatie milieuraad - overheid".

14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden heeft de milieuraad een open structuur en werkt de raad dus enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

Buurgemeenten, studiediensten, maar ook leden en deelnemers, reageren positief op deze werkingsstructuur en hebben lovende commentaren over de openheid, de transparantie en de dynamische wijze waarop ingespeeld wordt op thema's. Ook de acties en initiatieven, de zichtbaarheid op internet en de externe communicatie dragen bij tot de goede naam van de Mortselse milieuraad.

De open structuur staat mee borg voor de motivatie en de onafhankelijkheid. Anderzijds heeft deze samenstelling als nadeel dat de representativiteit van de leden door sommigen in twijfel getrokken wordt.

De milieuraad stelt adviezen op uitgaande van het algemene belang. De adviezen zijn nooit gekleurd door de persoonlijke belangen van individuele leden en worden opgesteld met de beschikbare kennis en achtergrond van de (aanwezige) leden.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen. In het recente verleden werd de milieuraad vaak met een te overladen agenda geconfronteerd. In 2009 is de milieuraad er echter in geslaagd de vergaderingen binnen het voorziene tijdschema af te werken.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Het succes van deze inspanningen blijft echter beperkt. Ondanks dat Mortsel Info in 2009 veel aandacht heeft geschonken aan de activiteiten van de milieuraad, leverde dit nauwelijks belangstellenden op. Infovergaderingen gericht op 1 thema (zoals bijvoorbeeld de avond over massief passief bouwen) kunnen het grote publiek verleiden, maar leveren geen "blijvers" op. Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging. Sinds 2007 zijn er geen problemen met de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in de milieuraad.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen daalde de laatste jaren. Ook de gemiddelde leeftijd van de leden steeg. Een pasklare oplossing om de milieuraad te verjongen en te verbreden is dus nog niet gevonden. Op basis van de aanwezigheden tijdens de 2de helft van 2009 valt echter te verwachten dat de milieuraad in 2011 terug uit meer stemgerechtigde leden kan bestaan. Vastgesteld werd immers dat er een aantal nieuwe, actieve leden zijn toegetreden.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt. De site wordt behoorlijk bezocht en krijgt positieve kritiek.

De initiatieven zoals de "behaagactie", nestkastenactie en de collectieve sanering van stookolietanks blijven heel wat bijval bij de bevolking kennen. Al deze projecten werden verwezenlijkt met relatief beperkte inzet van personeel en middelen. Dit maakt deze projecten bijzonder interessant.

"Ruimtelijke ordening en bouwen" stond in 2009 vooraan op de agenda. De vele ruimtelijke projecten die in Mortsel op stapel staan, liggen hier aan de basis. Ook in 2010 zal dit waarschijnlijk voor het derde jaar op rij een belangrijk thema blijven.

De milieuraad moet uiteraard vanuit het beleid ook de kans krijgen om haar rol ten volle te kunnen spelen. In die zin moet de raad bijvoorbeeld vroeg genoeg in het beleidsproces worden betrokken. Met het aantreden van de nieuwe schepen voor leefmilieu lijkt dit terug de goede kant op te gaan. De adviezen van de milieuraad kunnen immers een meerwaarde betekenen voor het stadsbestuur.

In het recente verleden bleek de milieuraad echter niet meer dan een wettelijk voorgeschreven horde die willens nillens genomen moest worden. De antwoorden van het stadsbestuur op de adviezen van de milieuraad konden dan ook als niet meer dan erg summier worden omschreven. In vele gevallen ontbreekt het bovendien aan achtergrond en motivatie bij de genomen beslissingen. Ook slaagde het stadsbestuur er niet in om binnen de voorgeschreven termijn van 3 maanden een antwoord te formuleren op de adviezen. Het einde van 2009 is echter hoopgevend: Het laatste antwoord op een advies over het RUP "Agfa-Roderveldlaan" was duidelijk en goed gemotiveerd.

De milieuraad is een bron van nieuwe ideeën en expertise over vele dossiers. Het is ook een klankbord voor het beleid. De milieuraad kan ook als een forum dienen waar de maatschappelijke discussie over beleidsmaatregelen die in de steigers staan, onder gecontroleerde omstandigheden kan worden uitgetest. Van deze mogelijkheid wordt te weinig gebruik gemaakt door het stadsbestuur.

De milieuraad wil zich open en constructief opstellen, en dus niet tegen, maar samen met het beleid. Uitgaande van objectieve en wetenschappelijk onderbouwde gegevens en een realistisch wereldbeeld waarin plaats is voor nuance, gaat de milieuraad actief op zoek naar win-winsituaties. Moeilijke thema's worden niet uit de weg gegaan. Meningsverschillen zijn er dus ongetwijfeld. Het streefdoel is echter consensusadviezen uit te brengen.

Naar 2010 kunnen volgende doelstellingen en/of acties vastgelegd worden:

- Trage wegen: aanzet tot een project.
- Werken rond duurzame ruimtelijke ordening, met onder meer een update van het memorandum en aandacht voor de gemeentelijke voorschriften betreffende bouwen en verbouwen
- De stookolietankactie verder organiseren.
- De initiatieven rond asbest verder ontwikkelen.
- De herhaling van bestaande succesvolle acties zoals de behaag- en nestkastenactie.
- Een nieuwe “nacht van de duisternis” organiseren.
- “Earth hour” promoten bij verschillende doelgroepen.
- LOGO (Lokaal GezondheidsOverleg) contacteren rond informatieverstrekking over “gezond wonen”
- Organiseren van “open milieuraden” rond vb. verlichten, luchtkwaliteit, …

Tot slot willen we alle leden van de milieuraad bedanken voor hun inzet in 2009, en in het bijzonder de leden en deelnemers die in hun vrije tijd meegewerkt hebben om de verschillende acties vlot te laten verlopen en ze zo tot een goed einde te brengen.

.

J. Desmyter	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

15. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
00	31/12/2008	startbedrag			299,52
01	1/01/2009	intresten	Intresten 2008	8,17	307,69
02	6/01/2009	20 green/20 multi/7 mussenpot	Acties : nestkastenactie	306	613,69
03	12/01/2009	inbinden jaarverslag	Werkingskosten : bureelkosten	-8,77	604,92
04	15/01/2009	werkboek kwaliteitsvol verkavelen	Werkingskosten : vorming milieuraadsleden	-15	589,92
05	3/02/2009	aankoop kippen - klant 37	Acties : kippenactie	60	649,92
6a	4/02/2009	aankoop kippen - klant 29	Acties : kippenactie	12	661,92
6b	4/02/2009	aankoop kippen - klant 21	Acties : kippenactie	24	685,92
7a	5/02/2009	aankoop kippen - klant 43	Acties : kippenactie	12	697,92
7b	5/02/2009	aankoop kippen - klant 38	Acties : kippenactie	18	715,92
8a	6/02/2009	aankoop kippen - klant 30	Acties : behaagactie	24	739,92
8b	6/02/2009	aankoop kippen - klant 40	Acties : kippenactie	12	751,92
09	9/02/2009	aankoop kippen - klant 31	Acties : kippenactie	24	775,92
10a	10/02/2009	aankoop kippen - klant 41	Acties : kippenactie	18	793,92
10b	10/02/2009	aankoop kippen - klant 28	Acties : kippenactie	36	829,92
10c	10/02/2009	aankoop kippen - klant 42	Acties : kippenactie	90	919,92
11	11/02/2009	aankoop kippen - klant 47	Acties : kippenactie	12	931,92
12a	12/02/2009	aankoop kippen - klant 16	Acties : kippenactie	18	949,92
12b	12/02/2009	aankoop kippen - klant 39	Acties : behaagactie	24	973,92
13	19/02/2009	aankoop kippen - klant 36	Acties : kippenactie	30	1003,92
14	25/02/2009	aankoop kippen - klant 35	Acties : kippenactie	48	1051,92
15	27/02/2009	aankoop kippen - klant 10	Acties : kippenactie	18	1069,92
16a	2/03/2009	aankoop kippen - klant 15	Acties : kippenactie	12	1081,92
16b	2/03/2009	aankoop kippen - klant 25	Acties : kippenactie	12	1093,92
16c	2/03/2009	aankoop kippen - klant 32	Acties : kippenactie	12	1105,92
17	3/03/2009	aankoop kippen - klant 48	Acties : kippenactie	12	1117,92
18	4/03/2009	aankoop kippen - klant 23	Acties : kippenactie	12	1129,92
19	6/03/2009	aankoop kippen - klant 13	Acties : kippenactie	36	1165,92
20b	8/03/2009	cadeau afscheid Ivo Iven	Werkingskosten : bureelkosten	-49,9	1116,02
20a	9/03/2009	aankoop kippen - klant 7	Acties : kippenactie	24	1140,02
21	10/03/2009	aankoop kippen - klant 26	Acties : kippenactie	30	1170,02
22	11/03/2009	aankoop kippen - klant 24	Acties : kippenactie	48	1218,02
23	12/03/2009	klant 49	Acties : kippenactie	18	1236,02
24a	13/03/2009	aankoop kippen - klant 14	Acties : kippenactie	48	1284,02
24b	13/03/2009	aankoop kippen - klant 8	Acties : kippenactie	12	1296,02
24c	13/03/2009	aankoop kippen - klant 18	Acties : kippenactie	12	1308,02
24d	13/03/2009	aankoop kippen - klant 17	Acties : kippenactie	12	1320,02
25a	16/03/2009	aankoop kippen - klant 11	Acties : kippenactie	12	1332,02
25b	16/03/2009	aankoop kippen - klant 4	Acties : kippenactie	18	1350,02
26a	17/03/2009	aankoop kippen - klant 3	Acties : kippenactie	18	1368,02
26b	17/03/2009	aankoop kippen - klant 2	Acties : kippenactie	12	1380,02
26c	17/03/2009	aankoop kippen - klant 1	Acties : kippenactie	12	1392,02
26d	17/03/2009	aankoop kippen - klant 23bis	Acties : kippenactie	18	1410,02
26e	17/03/2009	aankoop kippen - klant 9	Acties : kippenactie	12	1422,02
26f	17/03/2009	aankoop kippen - klant 6	Acties : kippenactie	18	1440,02
27	18/03/2009	klant 49 - annulatie bestelling	Acties : kippenactie	-18	1422,02
28	20/03/2009	aankoop kippen - klant 27	Acties : kippenactie	30	1452,02
29	29/03/2009	aankoop kippen - klant 33	Acties : kippenactie	18	1470,02
30a	29/03/2009	zaaidag parkgebied - fruitsap	Werkingskosten : bureelkosten	-2,9	1467,12
30b	29/03/2009	koffiekoeken inzaaidag	Werkingskosten : bureelkosten	-7,77	1459,35
31	1/04/2009	aankoop kippen - klant 5	Acties : kippenactie	18	1477,35
32	6/04/2009	aankoop kippen - klant 19	Acties : kippenactie	18	1495,35
33	14/04/2009	aankoop kippen - klant 46	Acties : kippenactie	18	1513,35
34	15/04/2009	werkingsmiddelen 2009	Werkingsmiddelen stad	1240	2753,35
35b	17/04/2009	aankoop kippen - klant 22	Acties : kippenactie	18	2771,35
36	20/04/2009	toner printer	Werkingskosten : bureelkosten	-80,01	2691,34
37	23/04/2009	aankoop kippen - klant 45	Acties : kippenactie	12	2703,34
38	29/04/2009	aankoop kippen - klant 44	Acties : kippenactie	12	2715,34
39	30/04/2009	aankoop kippen - klant 34	Acties : kippenactie	18	2733,34
40	5/05/2009	aankoop kippen - klant 49	Acties : kippenactie	30	2763,34
41	6/05/2009	aankoop kippen - klant 20	Acties : kippenactie	6	2769,34
42	15/05/2009	aankoop kippen - klant 50	Acties : kippenactie	18	2787,34
43	26/05/2009	aankoop kippen - klant 12	Acties : nestkastenactie	12	2799,34

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
45a	10/06/2009	aankoop eieren$ schelpjes en graan	Acties : kippenactie	-57,9	2741,44
45b	10/06/2009	telefoonkosten	Acties : tankslag	-9,13	2732,31
46a	10/06/2009	onkostenvergoeding spreker passiefbouw	Werkingskosten : sensibilisatie	-125	2607,31
46b	15/06/2009	aankoop kippen	Acties : kippenactie	-1110	1497,31
48	12/07/2009	domeinnaam	Werkingskosten : website	-26,24	1471,07
49	19/07/2009	telefoonkosten	Acties : tankslag	-5,12	1465,95
50a	30/07/2009	zakjes asbestanalysen	Acties : asbest (analysen)	-38,14	1427,81
50b	30/07/2009	etiketten+handschoenen asbestanalysen	Acties : asbest (analysen)	-16,47	1411,34
51a	15/08/2009	telefoonkosten asbestactie	Acties : asbest	-2,61	1408,73
52	2/09/2009	klant 5	Acties : behaagactie	21	1429,73
53b	13/09/2009	aankoop latjes posters tentoonstelling	Werkingskosten : sensibilisatie	-4,52	1425,21
53a	14/09/2009	klant 8	Acties : behaagactie	6	1431,21
54a	15/09/2009	klant 12	Acties : behaagactie	18	1449,21
54b	15/09/2009	klant 9	Acties : behaagactie	18	1467,21
54c	15/09/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1494,21
55	21/09/2009	klant 13	Acties : behaagactie	21	1515,21
56a	22/09/2009	klant 14	Acties : behaagactie	34	1549,21
56b	22/09/2009	klant 4	Acties : behaagactie	70	1619,21
57	29/09/2009	klant 51	Acties : nestkastenactie	19	1638,21
58a	30/09/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1665,21
58b	30/09/2009	klant 2	Acties : behaagactie	9	1674,21
58c	30/09/2009	toner + vensterenveloppen	Werkingskosten : bureelkosten	-107,5	1566,71
59a	1/10/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1593,71
59b	1/10/2009	klant 15	Acties : behaagactie	2	1595,71
59c	1/10/2009	klant 3	Acties : behaagactie	144	1739,71
59d	1/10/2009	klant 53	Acties : nestkastenactie	9	1748,71
60	2/10/2009	klant 16	Acties : behaagactie	18	1766,71
61	3/10/2009	aankoop klasseurs	Werkingskosten : bureelkosten	-13,85	1752,86
62a	6/10/2009	klant 55	Acties : nestkastenactie	9	1761,86
62b	6/10/2009	klant 56	Acties : nestkastenactie	17	1778,86
62c	6/10/2009	klant 54	Acties : nestkastenactie	5,5	1784,36
62d	6/10/2009	klant 17	Acties : behaagactie	15	1799,36
62e	6/10/2009	klant 1	Acties : behaagactie	36	1835,36
62f	6/10/2009	klant 18	Acties : behaagactie	32	1867,36
62g	6/10/2009	klant 7	Acties : behaagactie	15	1882,36
62h	6/10/2009	klant 57	Acties : nestkastenactie	16	1898,36
62i	6/10/2009	losse verkoop	Acties : nestkastenactie	5	1903,36
63	7/10/2009	klant 11	Acties : behaagactie	36	1939,36
63b	7/10/2009	klant 6	Acties : behaagactie	33	1972,36
64	9/10/2009	klant 58	Acties : nestkastenactie	9	1981,36
65a	12/10/2009	klant 20	Acties : behaagactie	9	1990,36
65b	12/10/2009	klant 19	Acties : behaagactie	18	2008,36
66a	13/10/2009	klant 24	Acties : behaagactie	21,5	2029,86
66b	13/10/2009	klant 22	Acties : behaagactie	60	2089,86
66c	13/10/2009	klant 59	Acties : nestkastenactie	8	2097,86
66d	13/10/2009	klant 21	Acties : behaagactie	18	2115,86
67a	14/10/2009	klant 23	Acties : behaagactie	90	2205,86
67b	14/10/2009	klant 60	Acties : nestkastenactie	5,5	2211,36
68a	15/10/2009	klant 28	Acties : behaagactie	15	2226,36
68b	15/10/2009	klant 29	Acties : behaagactie	12,5	2238,86
69	19/10/2009	klant 18bis	Acties : behaagactie	4	2242,86
70a	20/10/2009	klant 65	Acties : nestkastenactie	11	2253,86
70b	20/10/2009	klant 61	Acties : nestkastenactie	8	2261,86
70c	20/10/2009	klant 26	Acties : behaagactie	60	2321,86
70d	20/10/2009	klant 10	Acties : behaagactie	38	2359,86
70e	20/10/2009	klant 30	Acties : behaagactie	18	2377,86
70f	20/10/2009	klant 69	Acties : nestkastenactie	5,5	2383,36
70g	20/10/2009	klant 31	Acties : behaagactie	9	2392,36
71a	21/10/2009	klant 33	Acties : behaagactie	30	2422,36
71b	21/10/2009	klant 34	Acties : behaagactie	36	2458,36
71c	21/10/2009	klant 64	Acties : nestkastenactie	9	2467,36
72a	22/10/2009	klant 35	Acties : behaagactie	18	2485,36
72b	22/10/2009	klant 66	Acties : nestkastenactie	34	2519,36
72c	22/10/2009	klant 36	Acties : behaagactie	252	2771,36
73	23/10/2009	klant 37	Acties : behaagactie	25	2796,36
74a	26/10/2009	klant 24	Acties : behaagactie	19,5	2815,86
74b	26/10/2009	klant 43	Acties : behaagactie	15	2830,86
74c	26/10/2009	klant 38	Acties : behaagactie	10	2840,86
75a	27/10/2009	klant 71	Acties : nestkastenactie	34	2874,86

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
75b	27/10/2009	klant 40	Acties : behaagactie	25	2899,86
75c	27/10/2009	klant 42	Acties : behaagactie	54	2953,86
76a	28/10/2009	klant 27	Acties : behaagactie	18	2971,86
76b	28/10/2009	klant 39	Acties : behaagactie	54	3025,86
77a	30/10/2009	klant 72	Acties : nestkastenactie	9	3034,86
78a	2/11/2009	klant 67	Acties : nestkastenactie	17	3051,86
78b	2/11/2009	klant 41	Acties : behaagactie	66	3117,86
78c	2/11/2009	klant 68	Acties : nestkastenactie	9	3126,86
79	3/11/2009	klant 25	Acties : behaagactie	54	3180,86
81a	9/11/2009	klant 32	Acties : behaagactie	25	3205,86
81b	9/11/2009	3 analysen	Acties : asbest (analysen)	-79,86	3126
81c	9/11/2009	antivirus 2010	Werkingskosten : ICT	-49,79	3076,21
82	12/11/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	3103,21
83a	16/11/2009	aankoop plantgoed	Acties : behaagactie	-1581	1522,21
83b	16/11/2009	glühwein	Acties : behaagactie	-5,16	1517,05
85b	22/11/2009	eten en drinken medewerkers	Acties : behaagactie	-4,48	1512,57
85a	23/11/2009	aankoop 35 mussenpotten	Acties : nestkastenactie	-280	1232,57
86	25/11/2009	aankoop omslagen verzending stalen	Acties : asbest (analysen)	-31,2	1201,37
88a	29/11/2009	klant 62	Acties : nestkastenactie	16	1217,37
88b	29/11/2009	losse verkoop op behaagactie	Acties : nestkastenactie	14,5	1231,87
87a	30/11/2009	aankoop 16 nestkastjes multiplex	Acties : nestkastenactie	-112	1119,87
89a	1/12/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1146,87
90a	2/12/2009	asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1173,87
91	4/12/2009	aanvraag 2 analysen	Acties : asbest (analysen)	54	1227,87
92	10/12/2009	analyseaanvraag	Acties : asbest (analysen)	27	1254,87
93	16/12/2009	telefoonkosten	Acties : asbest (analysen)	-5,99	1248,88
94	23/12/2009	aankoop asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1275,88
95	23/12/2009	aankoop asbestanalyse	Acties : asbest (analysen)	27	1302,88
97	30/12/2009	knabbels nieuwjaarsdrink	Werkingskosten : bureelkosten	-4,97	1297,91
96a	30/12/2009	factuur 30/11/2009	Acties : asbest (analysen)	-26,62	1271,29
96b	30/12/2009	factuur 11/12/2009	Acties : asbest (analysen)	-26,62	1244,67
96c	30/12/2009	factuur 17/12/2009	Acties : asbest (analysen)	-26,62	1218,05
96d	30/12/2009	factuur 22/12/2009	Acties : asbest (analysen)	-26,62	1191,43
96e	30/12/2009	factuur 23/12/09	Acties : asbest (analysen)	-26,62	1164,81
96f	30/12/2009	knabbels vorming "voetafdruk"	Werkingskosten : vorming milieuraadsleden	-45,1	1119,71

b. Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!”

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
00	31/12/2008	startbedrag			267,34
01	1/01/2009	intresten	Intresten 2008	10,02	277,36